

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 20-21 kwietnia 2015 r.
na kierunku „filologia”
prowadzonym w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych,
w zakresie dyscyplin naukowych: językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo,
nauki o zarządzaniu, filozofia, etnologia
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym realizowanych w
formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Stosowanych Nauk
Społecznych
Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. Beata Mikołajczyk – **członek PKA**

członkowie: dr hab. Bożena Rozwadowska – **ekspert PKA**

dr hab. Andrzej Łyda – **ekspert PKA**

Prof. Grzegorz Monastyrski – **ekspert PKA ds. międzynarodowych**

mgr Jerzy Springer – **ekspert pracodawca**

mgr Beata Sejdak – **ekspert PKA ds. formalno-prawnych**

Piotr Wodok – **ekspert PKA ds. studenckich**

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „filologia” prowadzonym na Wydziale Stosowanych Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku w związku z upływem okresu obowiązywania oceny pozytywnej, wyrażonej w Uchwale Prezydium PKA nr 281/2009 z dn. 23.04.2009 r. (szczegółowe informacje zawiera załącznik nr 3 raportu).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału; z autorami Raportu Samooceny; ze studentami, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, z interesariuszami zewnętrznymi oraz osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia; z opiekunami praktyk; z Biurem Karier; z Samorządem Studenckim i przedstawicielami kół naukowych. Przeprowadzono także hospitacje zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej i

socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych. Eksperci Zespołu Oceniającego wielokrotnie wymieniali swoje uwagi dotyczące pozyskanych informacji, pozostały czas wykorzystywano na pracę własną. Przed zakończeniem się wizyty dokonano wstępnych podsumowań przydzielonych zadań, sformułowano uwagi i zalecenia o których Przewodnicząca Zespołu poinformowała władze Uczelni oraz Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Strategia Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie zatwierdzona została Uchwałą Rady Wydziału Nr 2/2012 z dn. 17.02.2012 r. Uchwałą Senatu Nr 1/2012 z dn. 02.01.2012 r. zatwierdzone zostały cele strategiczne Uczelni. Misją Uczelni jest kształcenie na wysokim europejskim poziomie i przygotowanie studentów do uczestnictwa w życiu społeczno-gospodarczym Europy, osiągnięcie statusu Uczelni międzynarodowej oraz ścisła współpraca z biznesem. Strategia jednostki sformułowana jest w sposób, który nie podkreśla jej specyfiki na tle innych uczelni w kraju. Cele są sformułowane tak, że mogłyby charakteryzować każdą uczelnię 21. wieku. Wizytowany Wydział Stosowanych Nauk Społecznych deklaruje praktyczny profil kształcenia na kierunku Filologia, przygotowując wysoko kwalifikowanych absolwentów dla szeroko pojętego biznesu. W tym zakresie studia nakierowane są na rozwijanie umiejętności i kompetencji zawodowych związanych ze znajomością języka angielskiego. Przyjęte założenia wpisują się w aktualny nurt potrzeb lokalnego, krajowego jak i europejskiego rynku pracy. Powyższe założenia należy uznać za właściwe. Analiza uchwał nr 1/2012 z dnia 2.01.2012 roku Senatu Uczelni w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju oraz nr 2/2012 z dnia 17.02.2012 roku Rady Wydziału w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej strategii jednostki w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy swoje zapisy ogranicza do niezbędnego minimum. Wydają się one zbyt ogólnikowe w stosunku do przyjętej deklaracji praktycznego profilu kształcenia oraz wiązania z biznesem. Należy zatem zastanowić się nad zmianą, a co za tym idzie, przebudową dokumentów strategicznych w zakresie rozwoju uczelni i kierunku, zasięgając jednocześnie opinii interesariuszy zewnętrznych.

Jednocześnie czytamy, między innymi, że program studiów obejmuje „przygotowanie wysokokwalifikowanych absolwentów z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa angielskiego i amerykańskiego, oraz kulturoznawstwa angielskiego obszaru językowego”, co implikuje szeroką i wszechstronną akademicką wiedzę teoretyczną, a tym samym kłóci się z

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

koncepcją wyrażoną w poprzednich zdaniach, że nacisk jest położony na umiejętności związane ze znajomością języka angielskiego. Owo upracticznienie, eksponowanie znajomości języka angielskiego oraz kształcenie pod kątem biznesu nawiązuje do misji Uczelni. Można stwierdzić, że o ile działania dydaktyczne i realizowane programy są wyraźnie skierowane na upracticznienie i wychodzenie naprzeciw rynkowym potrzebom środowiska gospodarczego, o tyle w dokumentach nie jest to należycie wyeksponowane. Innymi słowy, w ocenie ZO PKA, koncepcja sformułowana w raporcie zawiera wewnątrz sprzeczne priorytety edukacyjne. Zaznaczyć przy tym należy, że zastana rzeczywistość odpowiada misji Uczelni i strategii Wydziału, choć rzeczywistość ta została opisana niefortunnie w raporcie samooceny.

Jednostka prowadzi studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym. Kształcenie odbywa się w ramach specjalności filologia angielska, w ramach której prowadzone są różne ścieżki specjalizacyjne. Student w trakcie studiów rozwija swoje kompetencje językowe w zakresie języka angielskiego (poziom C1 na studiach pierwszego stopnia, C2 na studiach drugiego stopnia) i drugiego języka, a w przypadku specjalizacji sinologia współczesna i iberystyka – również aspektów kulturowych drugiego języka.

Zamieszanie terminologiczne w dokumentach, w tym w raporcie samooceny, prowadzi do wielu niespójności i nieczytelnej struktury programu kształcenia, a tym samym koncepcji kształcenia. W raporcie czytamy, że w roku akademickim 2014/2015 kierunek Filologia prowadzi następujące specjalności:

studia I stopnia: spec. tłumaczeniowa, komunikacja międzykulturowa w biznesie, sinologia współczesna, iberystyka, biznes międzynarodowy;

studia II stopnia: przekład ustny i pisemny, zarządzanie projektami międzynarodowymi, spec. nauczycielska, komunikacja międzykulturowa w biznesie. Skrót spec. jest niejasny; czy to specjalność czy specjalizacja pozostaje zagadką, tym bardziej, że po wizycie w Uczelni i przestudiowaniu różnych dokumentów, ZO PKA stwierdził, że najwyraźniej te dwa terminy używane są zamiennie w różnych kontekstach, co prowadzi do chaosu i dezorientacji. Mnogość terminów opisujących poszczególne ścieżki specjalizacyjne odzwierciedlona jest też w dyplomach. Zarówno w dokumentach, jak i w materiałach o charakterze informacyjno-promocyjnym używanie terminów: sinologia, iberystyka czy też lingwistyka stosowana jest nieuprawnione. ZO PKA zwrócił uwagę władzom Uczelni i Wydziału na chaos w tym zakresie, w odpowiedzi na co Uczelnia podjęła kroki naprawcze (dokumenty potwierdzające te zmiany wpłynęły do ZO PKA po przeprowadzeniu wizytacji i w trakcie przygotowania raportu powizytacyjnego) i podjęła szereg uchwał, które mają na celu ujednolicić terminologię zarówno w programie studiów jak i w dokumentach. W wyniku tych uchwał, postanowiono w roku akademickim 2015/2016:

Na kierunku Filologia, specjalność Filologia angielska studia I stopnia utworzyć następujące specjalizacje:

- a) *Lingwistyka stosowana - Tłumaczenie*
- b) *Lingwistyka stosowana - Komunikacja międzykulturowa w biznesie*
- c) *Lingwistyka stosowana - Biznes międzynarodowy*
- d) *Lingwistyka stosowana - Sinologia współczesna*

Na kierunku Filologia, specjalność Filologia angielska studia II stopnia utworzyć następujące **specjalizacje**:

- e) *Lingwistyka stosowana – Przekład ustny i pisemny*
- f) *Lingwistyka stosowana - Komunikacja międzykulturowa w biznesie*
- g) *Lingwistyka stosowana – Zarządzanie projektami międzynarodowymi*
- h) *Lingwistyka stosowana - Nauczycielska*

W ocenie ZO PKA, nadal te ustalenia są nieuzasadnione i mylące w kontekście przyjętych ogólnokrajowych nazw kierunków studiów. Zastrzeżenia budzi powtarzający się we wszystkich specjalizacjach termin *Lingwistyka stosowana*. Po pierwsze, skoro jest wszędzie, to nie jest to specjalizacja w ramach nadrzędnej specjalności. Po drugie, nazwa *Lingwistyka stosowana* funkcjonuje obecnie w kraju jako kierunek studiów o określonych wymogach co do kształcenia w kilku językach na poziomie daleko przekraczającym znajomość drugiego języka obcego zakładaną w programie kształcenia wizytowanej jednostki. Po trzecie, powszechnie funkcjonująca nazwa *Specjalizacja Nauczycielska* nigdy nie była i nie jest utożsamiana z *lingwistyką stosowaną*. ZO PKA docenia szybką reakcję Uczelni i podjęcie kroków naprawczych, ale nadal rekomenduje dostosowanie terminologii do programu studiów. O ile ostatni człon nazwy specjalizacji w ramach specjalności filologia angielska odróżnia od siebie poszczególne ścieżki specjalizacyjne, o tyle wspólny wszystkim specjalizacjom termin *Lingwistyka stosowana* zaburza strukturę całego systemu i koncepcję kształcenia oraz wprowadza w błąd.

Koncepcja kształcenia odpowiada celom strategicznym rozwoju Uczelni i Wydziału w aspekcie internacjonalizacji nauki i dydaktyki. Misja Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie jest realizowana poprzez następujące założenia strategiczne: umiędzynarodowienie Uczelni w obszarach kształcenia i badań naukowych; interdyscyplinarne kształcenie studentów w odpowiedzi na wyzwania współczesnego społeczeństwa, współpraca naukowa i dydaktyczna z partnerami zagranicznymi, przygotowanie do pracy zawodowej wysoko wykwalifikowanych i twórczych specjalistów praktyków dla rynku lokalnego, krajowego i europejskiego.

W dokumentach strategicznych kwestia internacjonalizacji Uczelni i Wydziału jest dosyć wyraźna. Tak, Strategia rozwoju Wydziału Stosowanych Nauk Społecznych wśród celów strategicznych, wynikających bezpośrednio z celów strategicznych Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie, zawiera cele, które zapewniają umiędzynarodowienie dydaktyki i działalności naukowej jednostki:

- zapewnienie najwyższej jakości kształcenia studentów poprzez pełne jego dostosowanie do wymogów standardów europejskich i krajowych oraz potrzeb środowiska zewnętrznego;
- rozwoju wysokiej jakości badań naukowych w oparciu o krajowe i europejskie programy badawcze;
- przygotowanie studentów do aktywnej partycypacji w życiu społeczno-gospodarczym Europy (cel ten realizowany jest poprzez rozwijanie systemu staży zagranicznych oraz promowanie uczestnictwa studentów w programie Erasmus+);

- osiągnięcie statusu uczelni międzynarodowej, zorientowanej na kształcenie studentów z Europy oraz wybranych krajów Azji (cel ten realizowany jest poprzez intensywną promocję uczelni na rynkach międzynarodowych oraz dostosowanie planu studiów tak, by brak znajomości języka polskiego nie był przeszkodą w studiowaniu).

Jak wynika z Raportu samooceny, w związku ze zwiększającą się liczbą studentów zagranicznych na kierunku „filologia”, Uczelnia będzie rozwijać umiejętności komunikacji w środowisku wielokulturowym z uwzględnieniem różnic cywilizacyjnych, językowych i kulturowych. Studiowanie na kierunku „filologia” ma umożliwiać absolwentom skuteczne porozumiewanie się z przedstawicielami wielu kręgów kulturowych na całym świecie.

W ocenie ZO PKA oferta kształcenia jest różnorodna i innowacyjna, chociaż, jak wspomniano wyżej, nieprawidłowo nazwana i bez poprawnej struktury. Wielość ścieżek specjalizacyjnych skorelowanych z potrzebami rynku, współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, wprowadzanie nowych treści kształcenia spoza standardowego programu filologii angielskiej, interdyscyplinarność programów świadczy o otwartości na nowe wyzwania i daje możliwość elastycznego kształtowania programu kształcenia.

- 2) wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Wewnętrzni i zewnętrznymi interesariuszami uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju. Pracodawcy obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym w trakcie wizytacji deklarowali brak wiedzy o strategii. Kształcenie studentów zgodne z potrzebami rynku pracy oraz kształtowanie ich mobilności zawodowej jednostka realizuje poprzez wiele elementów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Główną bazą stają się umowy o wzajemnej współpracy obejmujące przedmiot umowy, obowiązki uczelni jak i obowiązki partnerów. W tym zakresie na uwagę zasługują przedstawione niektóre z umów:

- 2.01.2015 umowa z Pearson Central Europe Sp. Z o.o.
- 05.05.2014 umowa z Inprogress Sp. Z o.o.
- 17.02.2014 umowa z Google Poland Sp. Z o.o.
- 01.07.2014 umowa z Innovation Nest Sp. Z o.o.
- 28.01.2014 umowa z Extend Vision Sp. Z o.o.
- 9.01.2014 umowa z Ideo Sp. Z o.o.
- 11.02.2013 umowa z Grupą Onet.pl S.A.
- 04.11.2013 umowa z Zacharzewska Flis Pieta AG „Test” HR Spółka Jawna
- 30.04.2013 umowa z UBS Service Centre (Polska) Sp. Z o.o.

Głównymi elementami umów są:

- Konsultacje i oceny programów nauczania
- Opracowania programów specjalności dostosowanych do wymogów rynku pracy
- Współpraca w przygotowaniu kart przedmiotów dla kursów

- Rekomendowanie lub opiniowanie prowadzących zajęcia
- Monitorowanie jakości zajęć i rozwijania specjalności

Kolejnym elementem uczestnictwa interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia są raporty z konsultacji. Do wglądu ZO udostępniono raport z dnia:

- 12.09.2014 z firmą Bertelsmann Media Sp. Z o.o.
- 20.10.2014 z firmą Pearson Central Europe Sp. Z o.o.
- 21.11.2014 z firmą Pearson Central Europe Sp. Z o.o.
- 13.02.2015 z firmą Pearson Central Europe Sp. Z o.o.
- 26.03.2015 z firmą Aegee – Kraków

Wśród pozostałych firm wpływających na koncepcje kształcenia wizytowana jednostka wymienia także „Capgemini Polska Sp. Z o.o.”, „Aleksander Mann Solutions” oraz „IBM”. Proces określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia wspomagają praktycy z firm zewnętrznych prowadzący zajęcia na kierunku. Tabela II.1 pod nazwą „Struktura zatrudnienia” zawarta na stronie 16 raportu samooceny wymienia 114 pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Natomiast dostarczony do wglądu ZO wykaz pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku kształcenia wykazuje 128 osób zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło. Z punktu widzenia pracodawcy zachowana proporcja oraz tendencja prowadzenia wykładów przez praktyków jest właściwa. W ślad za procesem zatrudnienia osób z przemysłu w roli wykładowców, którzy siłą rzeczy nie posiadają doświadczenia pedagogicznego, zmierza dyskusja Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia z dnia 29.10.2013 roku z propozycją opracowania Kodeksu Dobrych Praktyk dla WSE oraz opracowania dokumentu „Jak prowadzić zajęcia”. W ramach prac Zespołu Jakości Kształcenia analizuje się także coroczne formularze wypełniane przez pracodawców po realizacji praktyk zawodowych pod kątem zakładanych efektów kształcenia. Wzmacnianie umiejętności i kompetencji w ramach praktyk z jednoczesnym procesem analitycznym dla rynku pracy jest działaniem trafnym. Wizytowana jednostka wymienione elementy konsultacji prowadzi za pomocą aktywności trzech poziomów:

- Prodziekana w bezpośrednich spotkaniach głównie niesformalizowanych
- Biuro Karier
- Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Aby skoordynować powyższe elementy należy zastanowić się nad opracowaniem jednolitej koncepcji współpracy z pracodawcami. Jednocześnie rozpisany winien być harmonogram przewidywanych spotkań oraz konsultacji ze ścieżką do kogo mają one być adresowane i jaka pełnią one rolę w systemie jakości. Dobrą praktyką są także powoływane Rady Konsultacyjne funkcjonujące przy jednostkach akademickich złożone z przedstawicieli partnerów biznesowych. Także udział pracodawców w gremiach rad programowych lub projakościowych w większości przypadków daje większe poczucie pewności kształcenia sylwetki absolwenta przygotowanego do pracy. Grupa pracodawców obecna na spotkaniu z Zespołem Wizytującym wydaje się być gotowa do podjęcia wymienionych zadań. Elementem uzupełniającym udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia jest angażowanie absolwentów w charakterze wykładowców na przykład w ramach kursu dotyczącego

prezentacji sylwetek zawodów. Inną formą jest udział absolwentów w charakterze prelegentów w dyskusjach panelowych:

- Młodzi na rynku pracy
- Robienie interesu życia czyli startupy oczami inwestorów i młodych przedsiębiorców.

Zewnętrzni interesariusze uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia w stopniu pełnym. Stosowana różnorodność form pozyskiwania informacji ze środowiska pracy jest właściwa. Zespół Oceniający przeanalizował materiały oraz odbył rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za przepływ informacji także ze strony partnerów zewnętrznych. Elementem budzącym wątpliwości jest brak jednolitej koncepcji włączania pracodawców do systemu budowania jakości oraz pomijanie przedstawicieli środowiska biznesu w komisjach o charakterze programowym. Rekomenduje się zatem uzupełnienie występujących braków.

Udział studentów jako interesariuszy wewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku matematyka należy ocenić jako czynny. Studenci mają zapewniony udział w posiedzeniach Senatu oraz Rady Wydziału z uwzględnieniem nie mniej niż 20% liczby członków, zgodnie z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Pozytywnie należy ocenić model reprezentacji studentów we wspomnianych organach kolegialnych, który zakłada udział w posiedzeniach zarówno przedstawiciela Samorządu Studenckiego jak i studentów niebędących członkami organów Samorządu. Samorząd deleguje również swojego przedstawiciela do Uczelnianej Komisji ds. rozwoju dydaktyki i zapewniania jakości kształcenia oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego ocenili współpracę z władzami Uczelni jako dobrą i prowadzoną na zasadach partnerskich. Studenci poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału mają dostęp do wszystkich dokumentów wydziału.

Wszystkie propozycje i zmiany w programie studiów są konsultowane ze studentami wizytowanego kierunku. Przykładem może być specjalizacja na studiach I stopnia – Iberystyka – która została utworzona w związku z zapotrzebowaniem studentów. Obecnie zainteresowanie zmalało i specjalizacja ta nie jest już uruchamiana.

Studenci ostatnich lat studiów wypełniają internetową ankietę dotyczącą całego programu kształcenia. Wyniki tej ankiety analizuje Wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia, a efektem ostatniego badania było wyeliminowanie powtarzających się treści w ramach kilku przedmiotów, co ocenia się pozytywnie.

Studenci w czasie spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili rozwój koncepcji kierunku studiów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia w ogólnym zarysie nawiązuje do misji Uczelni. Strategia jednostki nie jest sformułowana wystarczająco precyzyjnie i adekwatnie do specyfiki

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

priorytetów edukacyjnych realizowanych przez jednostkę. Struktura programu kształcenia nie jest należycie sformalizowana. Panuje chaos terminologiczny zarówno w programie studiów jak i w odnośnych dokumentach.

2) Zewnętrzni interesariusze uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia w stopniu pełnym. Stosowana różnorodność form pozyskiwania informacji ze środowiska pracy jest właściwa. Zespół Oceniający przeanalizował materiały oraz odbył rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za przepływ informacji także ze strony partnerów zewnętrznych. Elementem budzącym wątpliwości jest brak jednolitej koncepcji włączania pracodawców do systemu budowania jakości oraz pomijanie przedstawicieli środowiska biznesu w komisjach o charakterze programowym. Rekomenduje się zatem uzupełnienie występujących braków. Studenci mają zapewniony udział w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku filologia.

2.Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnie akademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Wytyczne Senatu dla Rad Wydziałów dotyczące tworzenia, w tym konstruowania programów kształcenia i planów studiów zostały określone w Uchwale Senatu Nr 26/2012 z dn. 24.09.2012 r. ze zmianami wprowadzonymi na mocy Uchwały Senatu Nr 26/2013 z dn. 27.09.2013 r. oraz Nr 2/2014 z dn. 17.01.2014 r.

Efekty kształcenia dla kierunku „filologia” na poziomie studiów I i II stopnia od roku akademickiego 2012/2013 zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu Nr 4/2012 z dn. 30.03.2012 r. ze zmianami określonymi w Uchwale Senatu Nr 13/2013 z dn. 31.05.2013 r. oraz Nr 27/2013 z dn. 27.09.2013 r. Uchwałą Rady Wydziału Nr 3/2014 z dn. 31.01.2014 r. pozytywnie zaopiniowano zmiany efektów kształcenia obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013 dla studiów I i II stopnia na kierunku „filologia”. Z otrzymanych podczas wizytacji informacji wynika, iż na mocy uchwały Senatu zatwierdzającej efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów nastąpiło przyporządkowanie kierunku „filologia” do obszaru kształcenia i dziedziny nauki - nauk humanistycznych, w zakresie dyscyplin naukowych- językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o zarządzaniu, filozofia, etnologia. Zarządzeniem Rektora Nr 80/2012 z dn. 14.12.2012 r. wprowadzono procedurę przygotowania planów studiów i harmonogramów zajęć. Opis

zakładanych efektów kształcenia jest łatwo dostępny dla studentów poprzez wewnętrzną platformę internetową: wirtualną uczelnię. Treści kształcenia oraz karty przedmiotów są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

Lista efektów kształcenia sama w sobie (poza kontekstem ocenianego kierunku) jest zgodna z wymogami KRK. Lista ta też jest zgodna z elementami koncepcji rozwoju kierunku podkreślającymi upracticznienie zdobywanej wiedzy związanej z działalnością kulturalną, promocyjno-reklamową, medialną. Natomiast brak jest efektów kształcenia powiązanych z translatoryką, czy też działalnością dydaktyczną. Brakuje więc efektów, które odróżniłyby wiedzę językoznawczą i kulturoznawczą od wiedzy przekładoznawczej; wiedza przekładoznawcza obejmuje znajomość struktur i funkcji dwóch systemów językowych oraz wiedzę o przechodzeniu od struktur jednego języka do drugiego; brak kierunkowych efektów kształcenia typowych dla przekładoznawstwa jest istotnym mankamentem w obliczu faktu, że przedmioty z zakresu tłumaczeń zajmują poczesne miejsce w programie studiów wizytowanej jednostki. Brak też kierunkowych efektów kształcenia do prawidłowego opisu specjalizacji nauczycielskiej, np. dla przedmiotów takich jak *Pedagogika*, *Psychologia*, *Dydaktyka języków obcych*. Spełnione są przepisy dotyczące kształcenia nauczycieli w oferowanym programie. Efekty kształcenia dla specjalizacji nauczycielskiej są prawidłowo sformułowane w kartach przedmiotów, natomiast brak odpowiednich sformułowań na poziomie efektów kierunkowych. Kierunkowe efekty kształcenia są adekwatne dla modułów powiązanych z działalnością promocyjno-reklamową, medialną, kulturalną i biznesową, ale niewystarczające do opisu modułu tłumaczeniowego i nauczycielskiego. W szerokim rozumieniu, efekty uwzględniają oczekiwania rynku pracy i instytucji związanych z w/w sferami. Efekty sformułowane są na dość dużym poziomie ogólności, co w przypadku różnorodności ścieżek specjalizacyjnych daje potencjalną możliwość odniesienia przedmiotowych efektów kształcenia do kierunkowych. Z drugiej jednak strony, ogólne sformułowania nie pozwalają na sprecyzowanie specyfiki poszczególnych ścieżek specjalizacyjnych. Najbardziej jaskrawo nieprawidłowość efektów kształcenia widoczna jest w module specjalizacji nauczycielskiej: brak jakichkolwiek kierunkowych efektów dotyczących kształcenia nauczycieli. W ocenie ZO PKA zakładane efekty kształcenia są **częściowo** zgodne z koncepcją rozwoju kierunku i wymogami KRK.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane w kartach przedmiotów zrozumiale i są potencjalnie sprawdzalne (choć często nie są sprawdzane w ramach poszczególnych przedmiotów, gdzie są deklarowane, patrz punkt 3). Potencjalnie pozwalają na odpowiednie ukształtowanie i funkcjonowanie systemu ich weryfikacji. Efekty obejmują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Założone kierunkowe efekty kształcenia są częściowo zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Brakuje kierunkowych efektów kształcenia nauczycieli (choć efekty kształcenia nauczycieli pojawiają się w opisach poszczególnych modułów i przedmiotów). Podobnie brakuje kierunkowych efektów kształcenia dla specjalizacji tłumaczeniowych. Kierunkowe efekty kształcenia są

wewnętrznie spójne, ale niepełne, ponieważ ograniczają się do efektów związanych z działalnością kulturalną, promocyjno-reklamową, medialną i biznesową. Efekty sformułowane przez jednostkę są osiągalne; oferta programowa jest bogatsza niż deklarowane kierunkowe efekty kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku są zaznajomieni z efektami kształcenia, które ocenili jako sformułowane w sposób zrozumiały. Mają świadomość rodzaju i zakresu wiedzy oraz umiejętności, jakie uzyskają po zakończeniu studiów.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Uczelnia formalnie opracowała procedurę zgodnie z którą w ramach poszczególnych przedmiotów określa się cel, zakres i sposoby weryfikacji założonych efektów kształcenia wraz z metodami ich realizacji. Efekty kształcenia są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu. Prowadzone jest także monitorowanie realizacji efektów kształcenia po zakończeniu każdego roku akademickiego. Osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne składa sprawozdanie z efektywności kształcenia dotyczące realizacji założonych efektów kształcenia. Weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia jest dokonywana także przez studentów.

Zgodnie z zapisem w § 24 Regulaminu studiów zaliczenia zajęć dokonywane są w formie i trybie określonym przez prowadzącego zajęcia. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określone są w sylabusie przedmiotu przez prowadzącego zajęcia, który ponadto decyduje o doborze metod i sposobów ich weryfikacji oraz oceny, natomiast w pierwszych 2 tygodniach zajęć na studiach stacjonarnych i pierwszych 4 tygodniach na studiach niestacjonarnych informuje studentów o oczekiwanym nakładzie pracy z ich strony mierzonym w systemie punktowym ECTS, warunkach zaliczenia zajęć, w tym zasad oceniania oraz sposobach weryfikacji efektów kształcenia.

Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się w zakresie przedmiotu jako sprawdzenie wyników pracy studenta i określenie, czy zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane dla tego przedmiotu efekty kształcenia. W systemie oceny prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych stosuje się *metody weryfikacji wiedzy*: prace kontrolne, sprawdziany, kolokwia, egzaminy pisemne, egzaminy ustne, testy, referaty; *metody weryfikacji umiejętności*: projekt, ćwiczenia praktyczne; *metody weryfikacji kompetencji społecznych*: obecność i aktywność na zajęciach, prezentowane postawy poza Uczelnią. Ponadto weryfikacją efektów kształcenia w zakresie *kompetencji społecznych* jest ocena działań i postaw studenta w trakcie odbywanej praktyki zawodowej. A zatem przyjęte w Uczelni kryteria ocen i sposób ich prezentacji pozwalają na przejrzyste formułowanie wymagań i określenie stopnia ich realizacji. System kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia oraz zawiera właściwe sposoby ich weryfikacji.

W związku z powyższym można stwierdzić, że system weryfikacji efektów kształcenia **formalnie** jest przejrzysty i obejmuje wiele różnorodnych form. Decyzję dotyczącą wyboru metod podejmuje prowadzący zajęcia. Nad właściwym ich doбором czuwa także Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się również poprzez praktyki zawodowe. Zasady weryfikacji praktyk określa § 29 *Regulaminu Studiów* oraz *Regulamin praktyk zawodowych*

zatwierdzony przez Rektora Zarządzeniem nr 61A/2012 z dnia 26.09.2012 r.; natomiast dla studentów rozpoczynających naukę od roku akademickiego 2014/2015 *Regulamin praktyk zawodowych* został zatwierdzony Zarządzeniem Rektora nr 8/2015 z dn. 09.02.2015 r., który przewiduje obowiązek odbycia 3 miesięcznej praktyki przez studentów ocenianego kierunku studiów. Weryfikacji uzyskania na praktykach zakładanych efektów kształcenia oraz oceny stopnia osiągniętych efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyk z ramienia zakładu pracy oraz koordynator ds. praktyk kierunku Filologia z ramienia Uczelni, który odpowiada za ich realizację zgodnie z planem studiów i programem kształcenia, w tym dokonuje ich zaliczenia na podstawie wpisu do dziennika praktyk, który jest poświadczony pieczęcią i podpisem osoby odpowiedzialnej za realizację praktyki ze strony zakładu pracy.

Sposobem potwierdzania efektów kształcenia jest także proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określa *Regulamin studiów* w § 40-50 oraz *Instrukcja pisania pracy dyplomowej*. Procedury dotyczące procesu dyplomowania określają: zasady dokonywania recenzji prac dyplomowych, przebieg egzaminu dyplomowego oraz powierzanie funkcji promotora pracy dyplomowej nauczycielowi akademickiemu co najmniej ze stopniem naukowym doktora zaakceptowanego przez Dziekana. Zgodnie z brzmieniem § 42 ust. 3 Regulaminu Studiów sposób złożenia oraz warunki, jakie powinna spełniać praca dyplomowa określa Rektor w drodze zarządzenia, a zatem Zarządzeniem Nr 57/2014 i 58/2014 z dn. 24.09.2014 r. zostały one określone. Procedury nie przewidują opisu sposobu zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, w tym nie wskazują na konieczność sprawdzenia pracy przez system antyplagiat. Podczas wizytacji do wglądu Komisji przedłożono dokument „system antyplagiatowy w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. J. Tischnera w Krakowie”, z którego wynika, iż w systemie Dziekanat XP jest dostępny system antyplagiatowy do którego pracownicy dziekanatu są zobowiązani wprowadzić na bieżąco przyjmowane prace, w tym poinformować dziekana, prodziekana odpowiedzialnego za kierunek i promotora pracy o przypadkach, w których wskaźnik podobieństwa lub odsetek cytatów wynoszą 15% i więcej, natomiast w wyniku dokonanej analizy teczek absolwentów, w tym dokumentacji z procesu dyplomowania nie stwierdzono dokumentów poświadczających poddawanie prac dyplomowych w/w procedurze, a zatem wskazane jest udoskonalić przyjęte rozwiązania w tym zakresie, w tym generować dokumenty stanowiące o stosowaniu procedury nie tylko w przypadku zidentyfikowania zdarzeń patologicznych.

W związku z powyższym można stwierdzić, iż rozwiązania zawarte w ramach procedur wraz ze stosownym udokumentowaniem, które wskazane jest uzupełnić zapewniają prawidłowy przebieg procesu dyplomowania.

W wyniku oglądu dokumentacji toku studiów związanej z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokołów zaliczenia przedmiotu i dyplomów oraz suplementów do dyplomów należy stwierdzić, iż uchybieniem jest stosowanie nazwy „Protokół egzaminacyjny- protokół-Egzamin-termin:1; Protokół-zal. z oceną-termin:1”, niezgodnie z brzmieniem dokumentu określonym w par. 11 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188).

Przechowywanie efektów kształcenia odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 46/2013 z dnia 02.08.2013 r. Dokumentacja studenta jest przechowywana w Dziekanacie do czasu otrzymania przez studenta dyplomu, następnie przekazywana do archiwum, w którym

przechowywane sąteczki absolwentów przez okres 50 lat zgodnie z wymogami prawa określonymi w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188).

Uczelnia zapewnia niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Kierunkowe efekty kształcenia oraz wewnętrzne regulaminy Uczelni dotyczące systemu ich oceny oraz weryfikacji są udostępniane przez serwis studencki Wirtualna Uczelnia, który umożliwia także dostęp do stosownej uchwały Senatu, której załącznik stanowią efekty kształcenia przyjęte dla kierunku *filologia*, studia I i II stopnia. Poza tym efekty przedmiotowe oraz sposób ich oceny i weryfikacji znajdują się w sylabusach, które są przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć. Ponadto plany studiów, sylabusy do poszczególnych przedmiotów wraz z kryteriami oceny prac pisemnych, wypowiedzi ustnych, prac dyplomowych (dla studiów I i II stopnia) są dostępne w wersji papierowej i elektronicznej. Materiały informacyjne są dostępne studentom w ramach Wirtualnej Uczelni, na tablicach ogłoszeń, a kandydatom na studia, na ich wniosek, są udostępniane przez Dział rekrutacji. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu.

Jednak oceniając **merytoryczność** przyjętych rozwiązań formalnych w kontekście ocenianego kierunku ZO PKA stwierdza na podstawie przestudiowanych kart przedmiotów, że system weryfikacji efektów przedmiotowych efektów kształcenia nie jest wystarczająco przejrzysty i adekwatny; metody weryfikacji nie są odpowiednio dobrane do efektów;; kryteria oceny są sformułowane ogólnikowo i bardzo podobnie dla poszczególnych przedmiotów (zna, częściowo zna, nie zna wystarczająco etc.). Nie ma konkretnych kryteriów oceny dla poszczególnych instrumentów weryfikacji;

Studenci oceniają system weryfikacji efektów kształcenia jako zrozumiały, sprawiedliwy i konsekwentnie realizowany. Prowadzący zajęcia również przestrzegają ustalonych na pierwszych zajęciach zasad. Według studentów system weryfikacji ich osiągnięć jest dostosowany do charakteru kierunku i jest przeprowadzany poprzez testy, kolokwia, kartkówki, ćwiczenia, prezentacje oraz egzaminy w formie pisemnej i ustnej.

Studenci mają dostęp do swoich prac i ocen. Oceny są przedstawiane studentom za pośrednictwem wirtualnej uczelni. Regulamin studiów gwarantuje im prawo wglądu do pracy egzaminacyjnej i jej konsultacji przez 14 dni od daty opublikowania wyników.

Analiza odsiewu:

Odsiew na studiach 1 stopnia kształtuje się w granicach 27-39% w zależności od rocznika z powodu własnej rezygnacji studentów, oraz w granicach 6-10% z powodu skreśleń z braku postępów w nauce. Pozostałe czynniki nie mają większego znaczenia. Na studiach 2 stopnia współczynnik odsiewu oscyluje między 13-16%, w głównej mierze także z tych 2 powodów.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Niezwykle istotnym elementem z punktu widzenia tworzenia oferty edukacyjnej oraz zmian programów kształcenia na danym kierunku tak, aby odpowiadały one na potrzeby pracodawców jest stały monitoring losów zawodowych absolwentów. Oprócz tego celem jest sprawdzenie jak na rynku pracy lokuje się wiedza i umiejętności przekazywane studentom w procesie edukacyjnym. Obowiązek śledzenia losów zawodowych absolwentów nałożyła ustawa z 18.03.2011 roku obowiązująca od 1.10.2011 roku Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Wobec powyższego uczelnie wyższe w tym WSE zobligowane zostały do badania losów po 3 i po 5 latach od ukończenia studiów. Wizytowana jednostka za najważniejsze uważa kształcenie na wysokim poziomie zgodne z potrzebami rynku pracy. Aby móc realizować wymienione zadania uczelnia monitoruje rynek pracy w tym losy swoich absolwentów. Strona główna WSE w zakładce Nauka i badania pod nazwą Badanie losów zawodowych absolwentów WSE wymienia kolejne zespoły badawcze, okres realizacji, cele badania oraz opis badania od roku 2012 do 2014. Dla przykładu badanie losów zawodowych absolwentów przeprowadzone w 2013 roku w czasie od 7.01 do 26.02 objęło dwie grupy badanych:

- Absolwentów którzy ukończyli studia rocznik 2007
- Osoby które ukończyły studia rocznik 2011.

Poziom realizacji badania w przypadku obydwu grup wyniósł ok 70% co należy uznać za dobry wynik. W tym samym 2013 roku Zespół ds. Badań Socjologicznych przeprowadził badania wśród studentów III roku I stopnia i II roku oraz absolwentów w rok po ukończeniu studiów. Wśród materiałów dostarczonych do oceny znalazły się harmonogram badań oraz całkowite opracowania z kwietnia 2013 roku dla absolwentów kończących studia w 2007 i 2011 roku oraz raport z marca 2014 roku dla absolwentów kończących studia w 2008 i 2012 roku. Z analizy materiałów wynika, że metodologia, cele, zakres tematyczny, organizacja i metody badawcze są w pełni prowadzone profesjonalnie wraz z formułą prezentacji wyników. Wnioski z badań odnoszą się do kwestii w zakresie których można prowadzić modyfikacje w zakresie kształcenia. Prezentacja danych opracowań trafia do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia czego wyrazem jest protokół nr 4 z dnia 18.06.2014 roku. Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia z wdrażania i doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Wyższej Szkole Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera w roku akademickim 2013/14 w punkcie 4.5. zawiera dane z monitoringu. Proces kończy pkt. 7 zawierający propozycję działań doskonalących jakość kształcenia na wydziale. Rekomendowane przez WZJK zmiany dotyczyły:

- Wprowadzenia nowych specjalności poszukiwanych na rynku pracy oraz nowych kierunków związanych z usługami outsourcingowymi
- Wykorzystania na zajęciach metody nauczania przez projekty oraz metody nauczania przez rozwiązywanie problemów.

Zespół zalecił by na kierunku filologia wprowadzić od roku akademickiego 2014/15 projekt jako dodatkową formę zajęć.

Wizytowana jednostka w sposób systematyczny bada losy zawodowe swoich absolwentów. Materiały poddane analizie w postaci opracowań raportów przez Centrum Badań i Analiz WSE są prowadzone zgodnie z przyjętymi standardami. Należy uznać także pełną skuteczność doskonalenia jakości kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie posiadali informacji na temat badania losów zawodowych absolwentów, a obecni studenci studiów drugiego stopnia nie byli absolwentami WSE. Obecni zapewnili jednak, że chętnie wypełniliby ankietę na potrzeby doskonalenia programu kształcenia dla kolejnych roczników.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Proces dyplomowania jest przejrzysty, nie budzi zastrzeżeń, zasady są powszechnie dostępne. Poziom prac dyplomowych jest także zadowalający. Recenzje są na ogół poprawne, choć zdarzają się zdawkowe. Oceny są adekwatne. Analiza prac etapowych nie wykazała nieprawidłowości.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Zakładane kierunkowe efekty kształcenia są częściowo zgodne z koncepcją rozwoju kierunku i wymogami KRK. Modułowe i przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane prawidłowo dla wszystkich ścieżek specjalizacyjnych, natomiast w efektach kierunkowych brak jest odzwierciedlenia modułowych efektów dotyczących kształcenia nauczycieli jak również odzwierciedlenia niektórych efektów przedmiotowych modułu translatorycznego.
- 2) Przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane w kartach przedmiotów zrozumiale. Studenci znają efekty kształcenia. Mają świadomość rodzaju i zakresu wiedzy oraz umiejętności, jakie uzyskają po zakończeniu studiów.
- 3) ZO PKA na podstawie przestudiowanych kart przedmiotów ocenia, że system weryfikacji efektów przedmiotowych efektów kształcenia nie jest wystarczająco przejrzysty i adekwatny; metody weryfikacji nie zawsze są odpowiednio dobrane do efektów; Co roku analizuje się zgodność przeprowadzanych egzaminów z efektami kształcenia.
- 4) Wizytowana jednostka w sposób systematyczny bada losy zawodowe swoich absolwentów. Materiały poddane analizie w postaci opracowań raportów przez Centrum Badań i Analiz WSE są prowadzone zgodnie z przyjętymi standardami. Należy uznać także pełną skuteczność doskonalenia jakości kształcenia.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Oferta programowa jest zróżnicowana i bogata. Pozwala na osiągnięcie zakładanych celów, natomiast oferta ta nie jest do końca przemyślana strukturalnie (co pokazano w ocenie

kryterium 1) i nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w sformułowanych przez jednostkę kierunkowych efektach kształcenia.. Dla kierunku filologia nie określono struktury kwalifikacji absolwenta, jednak w czasie spotkania z ZO studenci stwierdzili, że są świadomi kompetencji jakie będą posiadali po studiach.

Lista kierunkowych efektów kształcenia jest niewystarczająca w stosunku do oferty. Natomiast te efekty kierunkowe, które występują na liście i dotyczą kompetencji związanych z działalnością promocyjno-reklamową, medialną, kulturalną oraz biznesową są realizowane w programie studiów w ramach modułów podstawowego i kierunkowego oraz takich specjalizacji jak: komunikacja międzykulturowa w biznesie, biznes międzynarodowy, sinologia współczesna (wprawdzie sama nazwa jest nieuprawniona, ale efekty kształcenia dotyczące różnic kulturowych oraz zasad działania instytucji biznesowych powiązanych z Chinami są realizowane w ramach przedmiotów oferowanych w tym module), czy też na studiach II stopnia również w ramach modułów podstawowego i kierunkowego oraz specjalizacji takich jak: zarządzanie projektami międzynarodowymi i komunikacja międzykulturowa w biznesie. Zakładana struktura kwalifikacji absolwenta jest również osiągalna. Innymi słowy, oferta obejmuje elementy nie uwzględnione w zakładanych efektach kształcenia. W opinii ZO PKA realizowany program jest zróżnicowany, bogaty i umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i kierunkowych efektów kształcenia oraz jeszcze wiele innych efektów, które są realizowane, choć nie są należycie opisane. Przeformułowanie efektów i celów kształcenia i dostosowanie opisu do rzeczywistej, bogatej oferty dydaktycznej byłoby dobrym sposobem na uzyskanie większej przejrzystości. Niewątpliwie zakładana struktura kwalifikacji absolwenta zorientowana na upracticznienie i współpracę z otoczeniem jest zagwarantowana. Istotnym elementem upracticznienia jest program praktyk.

Dokumentem regulującym wymiar, zasady, formę odbywania praktyk oraz sposób jej zaliczania jest regulamin obowiązujący od 1.10.2012 roku. Liczba godzin obowiązująca zgodnie z planem studiów obejmuje 320 godzin tylko dla specjalności nauczycielskiej 150 godzin. Proces rozpoczyna się od przekazania informacji przez opiekunów uczelnianych na spotkaniach ze studentami. Następnie na podstawie porozumienia między uczelnią, firmą lub instytucją oraz studentem następuje proces kierowania studenta na praktykę. Ponieważ praktyki stanowią niezbędny element pozyskiwania umiejętności oraz kompetencji społecznych uczelnia proponuje swoim studentom bazę firm z którymi współpracuje. Są one dostępne w odpowiednio dobranych wykazach zgodne z kierunkiem studiów. Choć nie stanowią one jednostek rekomendowanych są niewątpliwie pomocne dla studenta przy doborze miejsca odbywania praktyk. Są to firmy zarówno krajowe jak i zagraniczne z zakresu finansów, outsourcingowe, agencje reklamowe i konsultingowe, media, biura parlamentarne, urzędy administracji publicznej, organizacje pozarządowe, biura tłumaczeń. Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk sprawują koordynatorzy, z którymi członkowie zespołu odbyli rozmowę. Praktykę zalicza się wpisem do indeksu na podstawie dziennika praktyk poświadczającego odbycie zajęć przez zakładowego opiekuna. Sam program jest starannie opracowany dla każdego kierunku pozostając w zgodzie z przyjętymi efektami kształcenia. Dopuszcza się realizację praktyk nadobowiązkowych, które po dopełnieniu wszelkich formalności wpisuje się do suplementu do dyplomu. Nie budzi zastrzeżeń przyjęta liczba

godzin dla praktyk, sposób weryfikacji miejsc, programu oraz forma zaliczenia. Mieści się ona w przyjętych przez uczelnię standardach. Niepokój budzi jednak wysoka liczba przyznawanych punktów ECTS wpisywanych do indeksu. Odbiega ona znacznie od ogólnie stosowanych. Także dzienniczki praktyk zdaniem ZO są prowadzone w dość skrótowej formie co nie w pełni odzwierciedla nakład pracy poniesiony przez studenta. Najważniejszym elementem z punktu widzenia pracodawcy są opinie tzw. praktykodawców zawarte w formularzu kompetencji. Ankiety – formularze oceniają w skalach ilościowych poszczególne kompetencje i umiejętności praktykanta w odniesieniu do przyjętych kierunkowych efektów kształcenia. Narzędzie to znalazło swoje opracowanie w punkcie 4.4. pod nazwą „Weryfikacja efektów kształcenia poprzez system oceny praktyk zawodowych” w sprawozdaniu WZJK w roku akademickim 2013/14. Choć jest ono pierwszym dokumentem w tym zakresie wnosi do systemu wiele kluczowych informacji ze świata biznesu i można to uznać za dobrą praktykę. Analiza danych pozwoliła WZJK stwierdzić, że praktyki oraz system ich oceny funkcjonują właściwie a osiągnięte efekty kształcenia są starannie monitorowane. Ponadto zespół jakości widząc przydatność wnoszonych danych rekomenduje kontynuację rozpoczętych badań z rozszerzeniem na inne kierunki.

Zespół Wizytujący po przeprowadzonych rozmowach z opiekunami praktyk oraz na podstawie analizy dokumentów stwierdza że system praktyk z przyjętą formą kontroli oraz zaliczenia uwzględnia możliwości nabywania przez studenta umiejętności oraz kompetencji i jest realizowany w pełni.

Studenci zwrócili uwagę na zmniejszającą się dla kolejnych cykli kształcenia liczbę godzin kontaktowych z poszczególnych przedmiotów. Szczególną uwagę studenci zwrócili na przedmiot „Wiedza o krajach angielskiego obszaru językowego”, który uważają za jeden z ważniejszych w programie kształcenia ze względu na poznanie kultury krajów anglosaskich. Studenci mieli zastrzeżenia zarówno do rażąco małej ich zdaniem liczby godzin (10 godzin kontaktowych) jak i sposobu prowadzenia zajęć oraz realizowanego materiału, który w większości zmuszeni są studiować samodzielnie. Powyższe zdanie studentów znajduje swoje odzwierciedlenie w podsumowaniu ankiety oceniającej pracę nauczyciela akademickiego, której średnia mocno odstawała w dół od pozostałych.

Studenci studiów niestacjonarnych zwrócili uwagę na pokrywające się zajęcia z zajęciami z wychowania fizycznego, które są realizowane w obiektach Politechniki Krakowskiej.

Studenci poza opisanym przypadkami nie zgłosili zastrzeżeń do planu studiów. Uważają, że zajęcia są ułożone w dobrej kolejności, a zdobyte efekty kształcenia wykorzystują w kolejnych przedmiotach. Metody prowadzenia zajęć i ich forma pozwalają osiągnąć założone efekty kształcenia i są w opinii studentów odpowiednie.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym studenci przyznali, że korzystają z sylabusów. Wspólna analiza przykładowego sylabusu ZO ze studentami pokazała, że są one czytelne i przejrzyste. Analiza własna wykazała kompletność informacji zawartych w sylabusie, a w szczególności: nazwę przedmiotu, kierunek, poziom i profil studiów, osoby odpowiedzialnej oraz prowadzącego przedmiot, wymagania wstępne, efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, formy zajęć i stosowane metody dydaktyczne, liczbę godzin, łączny czas pracy studenta z podziałem na rodzaje, literaturę podstawową i uzupełniającą.

Analiza własna sylabusów wykazała, że są spójne i dobrze przygotowane. Zespół Oceniający ma jednak uwagę do metod weryfikacji efektów kształcenia, które nie zawsze zostały dopasowane do sprawdzanego efektu, np. dla przedmiotu „wstęp do językoznawstwa” dla przedmiotowego efektu EK5 z zakresu kompetencji społecznych: „potrafi uczestniczyć w życiu społeczności akademickich, korzystając z różnych mediów” jest weryfikowany według karty przedmiotu poprzez egzamin pisemny, który jest jedyną formą weryfikacji wszystkich efektów przedmiotowych. Zaleca się wprowadzenie różnych narzędzi weryfikacji osiągnięcia efektu w zależności od rodzaju efektów kształcenia.

Nie zawsze oszacowano również poprawnie liczbę punktów ECTS dla danego przedmiotu. Przykładem może być tutaj przedmiot Praktyczna Nauka Języka Angielskiego – fonetyka, gdzie dla studiów niestacjonarnych przyporządkowano 4 punkty ECTS dla całkowitego nakładu pracy studenta wynoszącego 55 godzin, co powinno odpowiadać 2 punktom ECTS. Zdiagnozowano również na tym samym przedmiocie różną sumaryczną liczbę godzin obciążenia studenta pracą w semestrze, gdzie dla studiów stacjonarnych wynosi 65 godzin – 3 punkty ECTS, a dla niestacjonarnych 55 godzin – 4 punkty ECTS. Zaleca się przegląd kart oraz ponowne oszacowanie czasu pracy studenta.

Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów (IOS) oraz indywidualny plan studiów i program kształcenia (IPSiPK). W trakcie spotkania studentów z ZO, przyznali oni, że formalne zapisy oraz same założenia IOS oraz IPSiPK są im znane, jednak nie ubiegali się o ich przyznanie.

Na wizytowanym kierunku uruchomiono 4 moduły specjalnościowe na studiach pierwszego stopnia: „Biznes międzynarodowy”, „Komunikacja międzykulturowa w biznesie”, „Sinologia współczesna” oraz „Tłumaczenie”. Na studiach drugiego stopnia oferowane są również 4 moduły specjalnościowe: „Komunikacja międzykulturowa w biznesie”, „Przekład ustny i pisemny”, „Specjalność nauczycielska” oraz „Zarządzanie projektami międzynarodowymi”. W opinii studentów liczba proponowanych specjalności jest wystarczająca.

Studenci poza wyborem specjalności nie mają możliwości wyboru przedmiotów fakultatywnych, co ocenia się negatywnie.

Łączna liczba punktów ECTS przypisana modułom i przedmiotom obieralnym wybieranym w ramach specjalności na pierwszym stopniu studiów wynosi 87 punkty ECTS, a na studiach drugiego stopnia 77 punktów ECTS, co umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

Przyjęta na Uczelni i Wydziale punktacja ECTS jest zgodna z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, odpowiada standardom UE i sprzyja procesowi mobilności studentów.

Podstawowe zasady przyporządkowywania punktów ECTS określają Wytyczne Senatu dla Rady Wydziału z dnia 17.01.2014 oraz Regulamin studiów WSE, Rozdział 3. Zasady te są następujące:

- system ECTS jest elementem budowy programów studiów. Przydział punktów zatwierdza Rada Wydziału w planie studiów;
- punkty ECTS przypisane są przedmiotom a nie poszczególnym formom zajęć;
- liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu odzwierciedla liczbę godzin pracy poświęconą przez studenta na zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów oraz jego indywidualną pracę;
- student uzyskuje punkty ECTS przypisane danemu przedmiotowi, jeżeli spełni wszystkie wymagania określone w planie studiów i programie kształcenia, oraz osiągnie założone efekty kształcenia;
- przyjmuje się zasadę, że przedmioty prowadzone na studiach niestacjonarnych powinny mieć taką samą liczbę punktów ECTS, co te same przedmioty nauczane w formie stacjonarnej;
- strategia obliczania / szacowania punktów ECTS odbywa się w oparciu o algorytm uwzględniający następujące założenia: punkt ECTS oznacza 25-30 godzin pracy studenta w różnych formach, takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych, samodzielne przygotowywanie się do egzaminu, samodzielną lekturę, przygotowanie i prezentację projektu, przygotowywanie do zajęć, przygotowanie prezentacji itd.;
- liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi odpowiednio: a. co najmniej 180 – dla studiów 6-semesteralnych pierwszego stopnia, b. co najmniej 120 - dla studiów 4-semesteralnych drugiego stopnia.

Warto odnotować, że system ECTS sprzyja mobilności studentów, pozwalając im na korzystanie z programów europejskich, w tym zwłaszcza z programu Erasmus Plus, poprzez umożliwienie zaliczenia kursów prowadzonych na uczelni zagranicznej na podstawie przyznanych punktów ECTS.

Zespół Oceniający zwrócił uwagę na większą niż zwykle liczbę punktów ECTS przypisaną do programów kształcenia – 204 na studiach pierwszego stopnia oraz 124 na studiach drugiego stopnia. W opinii władz wydziału jest to spowodowane dużą liczbą godzin związanych z nauką dwóch języków obcych. Studenci nie wnosili uwag do takiej organizacji studiów.

Na wizytowanym kierunku nauczanie z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość reguluje Zarządzenie Rektora nr 64/2014 w sprawie zasad organizowania, prowadzenia i rozliczania projektów i e-learningu. W Wyższej Szkole Europejskiej wykorzystuje się platformę Blackboard, na której studenci mogą znaleźć dodatkowe materiały i ćwiczenia związane z realizowanymi przedmiotami. Studenci na początku zajęć odbywają szkolenie z obsługi platformy.

Uczelnia umożliwia przenoszenie zajęć zaliczonych przez studenta poza uczelnią oraz kontynuację kształcenia w jednostce organizacyjnej Uczelni. Organizacja procesu kształcenia na studiach niestacjonarnych jest właściwa.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

W ocenie ZO PKA **brak jest spójności** między przedmiotowymi efektami kształcenia i kierunkowymi oraz między przedmiotowymi efektami kształcenia i treściami programowymi. Macierz efektów kształcenia wydaje się być skonstruowana zupełnie przypadkowo. W wielu przypadkach nieprawidłowo przypisane są efekty poszczególnym przedmiotom.

Efekty przedmiotowe nie zawsze są adekwatne do treści i formy przedmiotu, co w konsekwencji prowadzi do tego, że nie zawsze są sprawdzalne, ponieważ są nieprawidłowo przypisane przedmiotom i nie odpowiadają treściom i formie zajęć. Często też cele przedmiotów nie są skorelowane z efektami przedmiotowymi. Wynika to najwyraźniej z tego, że efekty przedmiotowe są niejednokrotnie skopiowanymi efektami kierunkowymi i sztucznie lub przypadkowo dopasowywanymi do poszczególnych przedmiotów.

Np. przedmiot *Wstęp do językoznawstwa* o charakterze teoretycznym (co jest widoczne zarówno w treściach przedmiotu, jak i w zalecanej literaturze) jest opisany następująco: W zakresie wiedzy: EK1: „potrafi zastosować w praktyce nabytą podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa”. Nieprawidłowe jest tu sformułowanie efektu przedmiotowego. Sformułowanie EK1 „zastosować w praktyce” sugeruje, że jest to efekt w zakresie umiejętności; charakter przedmiotu i jego cele sformułowane w karcie przedmiotu sugerują, że student zdobywa wiedzę; EK1 skorelowany jest z K_W01: „ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu nauk filologicznych zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej”. Korelacja z K_W01 też sugeruje, że efektem przedmiotu jest zdobywanie wiedzy a nie umiejętności praktyczne zastosowania wiedzy w wybranej sferze działalności. Zadeklarowane efekty (sformułowane w sposób zrozumiały poza kontekstem danego przedmiotu) nie są ani sprawdzane ani sprawdzalne w ramach tego przedmiotu.

Celem przedmiotu *Tłumaczenie tekstów użytkowych I* jest „zaznajomienie studentów ze specyfiką wybranych kategorii tekstów użytkowych w języku polskim i angielskim, nauczanie studentów praktycznego stosowania kryteriów oceny tłumaczeń, zapoznanie słuchaczy ze strategiami i technikami tłumaczenia tekstów użytkowych – wstępne przygotowanie słuchaczy do pracy w zawodzie tłumacza”. Natomiast efekty kształcenia sformułowane do tego przedmiotu to: EK1 „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach związanych z działalnością tłumaczeniową”; EK2 „potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów zgodnie z wymogami pracy filologa”; EK3 „posiada podstawowe umiejętności organizacyjne pozwalające na samodzielne planowanie i realizowanie typowych projektów związanych z wybranym obszarem działalności zawodowej odnoszącej się do specjalizacji studiów. Te efekty kształcenia nie są sprawdzalne na zajęciach, których istotą

jest tłumaczenie konkretnych tekstów lub ocena tychże pod względem poprawności. Co więcej, czytamy w karcie przedmiotu, że przedmiot ten to „Ćwiczenia z elementami konwersatorium bazujące na materiałach przygotowanych przez prowadzącego. Zajęcia mają na celu kształtowanie szeroko pojętych umiejętności tłumaczeniowych. Nacisk kładziony jest na trzy sfery nieodłącznie związane z profesjonalną pracą tłumacza, tj. rozwijanie kompetencji z zakresie języka obcego i ojczystego, rozwijanie wiedzy ogólnej oraz wiedzy socjokulturowej dotyczącej krajów anglojęzycznych, podstawowe zasady tłumaczenia na język polski (jak najlepsze przekazanie sensu tekstu źródłowego w tekście przetłumaczonym, operowanie strukturami gramatycznymi charakterystycznymi dla j. polskiego oraz dla j. angielskiego, elementy stylistyki i edycji tekstu). Test weryfikujący nabytą wiedzę polega na ocenie „umiejętności tłumaczenia oraz sprawdza znajomość omawianego słownictwa”. Sprawdzane są więc efekty kształcenia inne od zadeklarowanych.

Kryteria oceny są sformułowane w odniesieniu do zakładanych (nieprawidłowo) efektów kształcenia. Nie są te kryteria sprawdzalne w ramach danego przedmiotu (natomiast są sprawdzalne potencjalnie w ramach innych przedmiotów). Sprawdzalne byłyby efekty nawiązujące do treści przedmiotu i instrumentu oceny. Konkludując, efekty kształcenia są sformułowane w taki sposób, że nie są sprawdzane, natomiast sprawdzane są inne efekty, nie sformułowane.

Deklarowane cele przedmiotu *PNJA-Listening and Speaking* to: „Rozwinięcie u uczestników umiejętności słuchania ze zrozumieniem i sprawnego wypowiadania się w języku angielskim” oraz „Podniesienie kompetencji językowej uczestników kursu, w szczególności ich zasobu słownictwa.” Tematyka zajęć obejmuje różne konteksty życia codziennego, takie jak zdrowie i medycyna, język internetu, miasto, podróże. Instrumentami oceny są najróżniejsze testy o charakterze gramatyczno-słownikowym. Natomiast deklarowane efekty kształcenia to przeklejone efekty kierunkowe nie mające nic wspólnego z efektami mierzonymi na zajęciach, z treściami i celami przedmiotu. Tego typu przykłady można mnożyć. Konkluzja wynikająca z wnikliwego przestudiowania przedmiotowych efektów kształcenia jest następująca: deklarowane efekty kształcenia nie są sprawdzane; sprawdzane są inne efekty kształcenia (niedeklarowane jako efekty, choć można je wyczytać w celach przedmiotów, treściach przedmiotów i instrumentach oceny).

Przedmiotowi *Wstęp do tłumaczenia* (1 stopień studiów), który ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami teorii przekładu, jej kluczowymi pojęciami oraz strategiami tłumaczeniowymi przypisano w dziedzinie wiedzy dwa ogólne efekty K_W02 oraz K_W06: „ma uporządkowaną wiedzę z zakresu językoznawstwa z kulturowego obszaru języka angielskiego zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej” (K-W02), oraz „ma podstawową wiedzę o budowie i funkcji systemu kultury i mediów obszaru języka angielskiego” (K_W06).

Podobnie innym specjalistycznym przedmiotom z modułu specjalizacyjnego „tłumaczenie” przypisano kierunkowe efekty ogólne nieoddające istoty tego modułu. Np. przedmiot *Ekwiwalencja w tłumaczeniu* opisany jest efektami K_W09 i K_W10: „ma podstawową

wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej” (K_W09) oraz „ma podstawową wiedzę o odbiorcach kultury, mediów, działań promocyjno-reklamowych oraz podstawową wiedzę o metodach diagnozowania ich potrzeb i oceny jakości usług” (K_W10). Najwyraźniej są to efekty związane z działalnością zarządzania i słusznie zostały przypisane większości przedmiotów modułu specjalizacyjnego *Biznes międzynarodowy* (nieprawidłowo potraktowanego w macierzy jako moduł specjalnościowy, podobnie jak inne moduły specjalizacyjne, por. Kryterium 1). Efekty K_W09 oraz K_W10 są także przypisywane innym przedmiotom modułu tłumaczeniowego, takim jak *Tłumaczenie tekstów użytkowych I* (K_W09), *Tłumaczenie tekstów użytkowych II* (K_W09 oraz K_W10), *Przekład ustny* (K_W10). Te efekty kierunkowe nie odpowiadają ani treściom w/w przedmiotów ani przedmiotowym efektom kształcenia sformułowanym w kartach przedmiotów.

Na studiach 2 stopnia brakuje kierunkowych efektów kształcenia do opisu modułu specjalizacyjnego (w raporcie nazwanego specjalnościowym) *Przekład ustny i pisemny*. W ramach tego modułu przedmiot *Przekład tekstów specjalistycznych* w formie laboratorium opisany jest efektami: „zna na poziomie rozszerzonym terminologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla filologii oraz terminologię związaną z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej” (K_W03), „ma usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę o prawnych i ekonomicznych uwarunkowaniach funkcjonowania instytucji związanych z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej (K_W06), ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U14), posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym (angielskim), dotyczących zagadnień ogólnych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U15). Efekty te nie oddają w żadnej mierze istoty przedmiotu (*nota bene*, brak karty przedmiotu do tłumaczeń specjalistycznych), są wręcz z nią sprzeczne. Podobnie, pozostałym przedmiotom tegoż modułu przypisano, w różnych konfiguracjach, efekty kształcenia, które nie odpowiadają wiedzy i umiejętnościom charakterystycznym dla specjalistycznego przekładoznawstwa. Wykład z *Teorii przekładoznawstwa* skorelowany jest z następującymi efektami: „ma pogłębioną wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej (K_W01), ma usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę obejmującą wybrane obszary z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zorientowaną na zastosowanie praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej (K_W02), wspomniany wyżej K_W03 oraz „ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej” (K_W07). Te efekty kształcenia nie opisują prawidłowo przedmiotu. Niewystarczające są też efekty kształcenia dotyczące laboratoryjnych

przedmiotów tego modułu: *Komputery w przekładoznawstwie, Tłumaczenie ustne i Tłumaczenie audiowizualne.*

Efekt K_W04 (ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu kulturoznawstwa z kulturowego obszaru języka angielskiego...) przypisany jest takim przedmiotom, jak *gramatyka opisowa języka angielskiego, historia języka angielskiego, kultura iberyjska, społeczeństwo hiszpańskiego obszaru językowego, zróżnicowanie regionalne Hiszpanii, hiszpańska ekspresja kulturowa, świat mediów hiszpańskich.*

Z kolei, *laboratorium z fonetyki* jest skorelowane z efektem K_W05 (zna podstawową terminologię z zakresu nauk filologicznych związanej z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej), podczas gdy efekty przedmiotowe sformułowane są następująco: EK1: Ma podstawową wiedzę na temat opisu i klasyfikacji dźwięków angielskich, a także zna podstawowe kontrasty w zakresie fonetyki segmentalnej języka angielskiego; EK2: Ma świadomość istnienia procesów w mowie łączonej, szczególnie tych nie występujących w języku polskim; EK3: Zna proces produkcji mowy. O ile w przypadku laboratorium z fonetyki efekty przedmiotowe odpowiadają treściom kształcenia, o tyle brak tu korelacji między efektami przedmiotowymi i kierunkowymi.

W przypadku w/w *gramatyki opisowej języka angielskiego* mamy do czynienia z opisem teoretycznym struktur języka angielskiego (co jest wyszczególnione w treściach przedmiotu). Przedmiotowe efekty kształcenia sformułowane dla tego przedmiotu (wbrew jego celom i treściom) zakładają:

EK1: ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu składni języka angielskiego zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej

EK2: ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu językoznawstwa z obszaru języka angielskiego zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej

EK3: ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu kulturowych uwarunkowań języka angielskiego zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej

EK4: ma podstawową wiedzę z zakresu kultury języka i języka mediów obszaru języka angielskiego;

Efekt EK5: „opanował język angielski na poziomie C1 wg Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego”;

Egzamin, mający weryfikować przedmiotowe efekty kształcenia składa się z zadań o charakterze teoretycznym (znajomość terminologii dotyczącej składni) i praktycznym (np. rozpoznawanie struktur składniowych i ich funkcjonowania w zdaniu). Sprawdzana wiedza i umiejętności niewiele mają wspólnego z deklarowanymi przedmiotowymi efektami kształcenia; natomiast egzamin jest skorelowany z prawidłowo sformułowanymi celami przedmiotu i jego treściami. Ani efekty E1-E4 nie odpowiadają treściom przedmiotu językoznawczego o charakterze teoretyczno-opisowym ani też efekt EK5 nie jest odpowiedni, jest to efekt relewantny dla PNJA a nie przedmiotu, którego celem jest opis

języka i przedstawienie wiedzy dotyczącej tego opisu; ponadto forma przedmiotu to wykład a formą sprawdzenia efektów kształcenia jest słusznie egzamin składający się z zadań o charakterze teoretycznym (znajomość terminologii dotyczącej składni i praktycznym (np. rozpoznawanie struktur składniowych i ich funkcjonowania w zdaniu); tego typu zadania praktyczne nie sprawdzają praktycznej znajomości języka, lecz nadal sprawdzają wiedzę teoretyczno-opisową.

Trudno też znaleźć uzasadnienie przypisania efektu K_W03 (ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu literaturoznawstwa z kulturowego obszaru języka angielskiego ...) przedmiotowi *PNJA reading and writing*. Natomiast przedmiot o nazwie *Komunikacja międzykulturowa* modułu kierunkowego niesłusznie pomija w/w efekt K_W05. Z kolei K_W06 (ma podstawową wiedzę o budowie i funkcji systemu kultury i mediów obszaru języka angielskiego) przypisany jest przedmiotom PNJA modułu podstawowego, w tym także laboratorium z fonetyki. Efekt K_K06 (uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form) przypisany jest m.in. wykładowi z filozofii i ćwiczeniom z łaciny. W ocenie ZO PKA brak spójności pomiędzy przedmiotowymi i kierunkowymi efektami kształcenia.

Przedmiot *Warsztaty sinologiczne* ma efekt EK2: „Potrafi przedstawić przeobrażenia systemu norm i wartości w Chinach”, który odniesiony jest do efektu kierunkowego K_W06 cytowanego wyżej. Efekt EK3 „Potrafi Sprawnie odczytywać chińskie kody kulturowe. Oceniać przemiany gospodarcze, społeczne i ewolucję ideologiczną w Chinach po 1978 roku” odniesiono do K_U04: „umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności profesjonalne związane z zawodem filologa”. EK3 niewiele ma wspólnego z wiedzą i umiejętnościami filologicznymi.

Przedmiot *PNJA reading and writing*: efekt EK2 „student zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego” odniesiono do K_W03 (ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu literaturoznawstwa z kulturowego obszaru języka angielskiego ...)

Przedmioty *Pedagogika*, *Psychologia*, *Dydaktyka języków obcych* opisane są cytowanymi powyżej efektami K_W02 dotyczącymi działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej. Podobnie, pozostałe przedmioty tego modułu opisane są innymi efektami odpowiednimi dla działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej a nie nauczycielskiej.

W/w mankamenty powtarzają się w wielu przypadkach, można by je dalej mnożyć. Powodem tych nieprawidłowości jest opisana w podpunkcie (1) ocenionym powyżej niepełna lista kierunkowych efektów kształcenia. Efekty przedmiotowe są nieprawidłowo sformułowane i nie odpowiadają treściom i formom kształcenia, nie są zatem sprawdzalne w ramach poszczególnych przedmiotów, ponieważ są na siłę dopasowywane do efektów kierunkowych,

gdzie brakuje efektów adekwatnych do oferowanego programu. Sprawdzane są inne efekty, niedeklarowane jako efekty przedmiotowe ani jako kierunkowe.

Odnosi się także wrażenie, że wszystkie przedmioty mają nieomalże takie same kryteria oceny i podobne tabele ich opisu.

W ocenie ZO PKA brak spójności wydaje się wynikać z nieprawidłowej strategii wprowadzania KRK. Wygląda na to, że opisy przedmiotów i odniesienia treści do kierunkowych efektów kształcenia opracowywano poprzez sztuczne dopasowywanie treści poszczególnych przedmiotów do kierunkowych efektów kształcenia, które najwyraźniej są sformułowane w oderwaniu od szczegółowych treści programowych i celów poszczególnych przedmiotów, szczególnie tych, które mają charakter teoretyczno-opisowy i nie mają bezpośredniego związku z działalnością medialną czy promocyjno-reklamową bądź biznesową.

ZO PKA rekomenduje dokładne przyjrzenie się kartom przedmiotów i zadbanie o spójność całego programu oraz zadbanie o to, by wszystkie efekty, które są osiągalne w ofercie znalazły odzwierciedlenie w opisie.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Lista efektów kierunkowych nie jest wystarczająca do adekwatnego opisu oferty dydaktycznej. Dla wizytowanego kierunku nie określono struktury kwalifikacji absolwenta. Zmniejszająca się liczba godzin kontaktowych utrudnia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez wybór specjalności oraz korzystają z narzędzi e-learningowych. Zdiagnozowano drobne uchybienia w kartach przedmiotów. Zespół Wizytujący po przeprowadzonych rozmowach z opiekunami praktyk oraz na podstawie analizy dokumentów stwierdza że system praktyk z przyjętą formą kontroli oraz zaliczenia uwzględnia możliwości nabywania przez studenta umiejętności oraz kompetencji i jest realizowany w pełni.

2) Brak jest spójności między przedmiotowymi efektami kształcenia i kierunkowymi. Brak jest spójności pomiędzy treściami zajęć i zakładanymi efektami kształcenia. Kryteria oceny i metody weryfikacji nie są wystarczająco adekwatne do treści przedmiotów i zakładanych celów przedmiotów.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Do minimum kadrowego kierunku „filologia” Uczelnia zgłosiła 10 nauczycieli akademickich, w tym 5 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 5 w grupie nauczycieli posiadających stopień naukowy doktora. Powyższe dane potwierdza Raport samooceny.

Na podstawie przesłanej dokumentacji oraz dokumentacji przedłożonej do wglądu podczas wizytacji, a także przeprowadzonych rozmów dokonano analizy spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego, w której uwzględniono posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. Analizie poddane zostały także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

W związku z powyższym dla kierunku „filologia” wskazane jest spełnienie warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), tj. w § 12 ust 1 i 2 stanowiącym, iż nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku; § 14 ust. 2 zgodnie z którym *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języka **angielskiego**, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, portugalskiego, rosyjskiego, białoruskiego, ukraińskiego, czeskiego i słowackiego stanowi co najmniej 6 nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej 2 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej 4 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej 1 samodzielny nauczyciel akademicki i co najmniej 2 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinny specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów; § 15 ust. 2 minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języka **angielskiego**, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, portugalskiego, rosyjskiego, białoruskiego, ukraińskiego, czeskiego i słowackiego stanowi co najmniej 9 nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej 4 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej 5 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób*

co najmniej 2 samodzielnych nauczycieli akademickich powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów; przy czym do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia zalicza się nauczycieli akademickich, dla których uczelnia jest podstawowym miejscem pracy; § 13 ust. 1 nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy nauczyciele akademicy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 powyższego rozporządzenia tj. *nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: 1). 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.3, zwanego dalej „samodzielnym nauczycielem akademickim”; 2). 60 godzin zajęć dydaktycznych –w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.*

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację potwierdzającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych, natomiast w przypadku dwóch osób wskazane jest uzupełnienie dokumentacji poświadczającej uznanie stopni naukowych uzyskanych za granicą za równoważne z odpowiednimi polskimi odpowiednikami umożliwiającą formalne zaliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów- szczegóły przedstawia Załącznik Nr 5 raportu.

W piśmie z dn. 8 maja 2015 adresowanym do Przewodniczącej Zespołu prof. Beaty Mikołajczyk Kanclerz Uczelni odnosząc się do treści zawartych w piśmie MNiSW w sprawie tytułów naukowych Pani Anny Tothne-Litovkiny oraz Pani Jolanty Rzegockiej uznaje, że obie wymienione pracownice Uczelni nie spełniają odpowiednich wymogów (dr Anna Tothne-Litovkina spełnia wymogi stawiane doktorom a nie pracownikom samodzielnym a dr Jolanta Rzegocka nie spełnia wymogów stawianym doktorom zaliczonym do minimum kadrowego) i proponuje uzupełnienie minimum kadrowego na kierunku Filologia o inne osoby: .w miejsce dr Anny Tothne-Litovkiny jako pracownika samodzielnego proponowany jest dr hab. Arkadiusz Stempin natomiast dr Anna Tothne-Litovkina przesunięta zostaje do grupy doktorów. Uczelnia nadesłała również propozycję włączenia do minimum czterech magistrów filologii. Filologia spełnia niezbędne kryteria minimum kadrowego, a mianowicie posiada 5 pracowników samodzielnych oraz czterech doktorów.

Kopie dyplomów, które zostały poddane analizie są poświadczone za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W związku z przeprowadzoną weryfikacją dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. –Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Ponadto wszystkie osoby wyraziły zgodę na wliczenie do minimum kadrowego

ocenianego kierunku studiów na poziomie studiów I i II stopnia tj. 5 osób w grupie pracowników samodzielnych nauki posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 4 osoby w grupie posiadających stopień naukowy doktora.

Na podstawie analizy dorobku naukowego oraz dydaktycznego osób prowadzących zajęcia na kierunku filologia angielska można stwierdzić, że kadra dydaktyczna Jednostki prezentuje wysoki standard i zróżnicowane pola zainteresowań badawczych.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu);

Na podstawie analizy umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od niewielu lat, tylko jedna umowa o pracę jest zawarta na czas nieokreślony. Ponadto dla wszystkich nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Skład osobowy minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów względem oceny dokonanej przez PKA w 2009 roku uległ znacznym zmianom pomimo, iż uruchomiono studia II stopnia tylko dwie osoby w grupie osób ze stopniem naukowym doktora stanowią do dziś minimum kadrowe również w grupie doktorów.

Na podstawie analizy wykazów minimum kadrowego dla ocenianego kierunku studiów za lata 2012/2013;2013/2014 należy stwierdzić, iż stabilność minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów została zachwiana w związku z zaprzestaniem spełniania przez Wydział Stosowanych Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. J. Tischnera w Krakowie warunków do prowadzenia studiów I i II stopnia; zawiadomienie w tej sprawie otrzymano z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Nr DNS.WUN.6023.21.2012.1.AN z dn. 09.11.2012 r., a zatem w okresie 12 m-cy, licząc od 1 października 2012 r. Wydział powinien spełniać wymagania dotyczącej obsady kadrowej. Na obecną chwilę wykaz osób do minimum kadrowego został uzupełniony do 9 osób.

Powyższe fakty pozwalają na stwierdzenie, że stabilność minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów została zachwiana i nie jest dostatecznie stabilne; wskazane jest wzmocnienie minimum kadrowego pod kątem spełnienia wymagań określonych przepisami prawa poprzez uzupełnienie dokumentacji potwierdzającej uznanie stopni naukowych uzyskanych za granicą za równoważne z odpowiednimi polskimi odpowiednikami w celu uniknięcia trudności mających na celu formalne zaliczenie do minimum kadrowego.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

W związku z przepisem przejściowym określonym w § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) okres dostosowania minimum kadrowego dla kierunku studiów prowadzonego w dniu

wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 9 wynosi w terminie do dnia 1 października 2015 r.

A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku (774) powinien spełniać wymagania określone w:

- § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r., stanowiących, iż stosunek wynosi **1:77,4 przy obowiązującym nie mniejszym niż 1:160** – dla kierunków studiów w obszarze nauk humanistycznych 1:50 dla kształcenia w zakresie języków obcych. Biorąc pod uwagę proporcje pomiędzy komponentem językowym a niejęzykowym w zakresie programów studiów stwierdza się, iż został on spełniony.

- 2) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Prowadzone badania naukowe ze względu na swoją specyfikę nie wymagają specjalistycznej aparatury. Pracownicy mogą wykorzystywać do prowadzenia badań naukowych zasoby biblioteki, laboratoriów komputerowych i tłumaczeniowych. Jednostka udostępnia również sprzęt (laptopy, tablety) dla potrzeb pracy własnej poza siedzibą uczelni. Uczelnia dysponuje pomieszczeniami przeznaczonymi do pracy kadry naukowej.

Uczelnia wspiera finansowo prowadzenie działalności naukowej kadry. Niezbędne środki pochodzą z różnych źródeł zewnętrznych oraz z własnych funduszy Uczelni.

W latach 2012 – 2014 struktura tych środków na łączną kwotę 438 000 zł przedstawiała się następująco

- fundusze pozyskane z Narodowego Centrum Nauki na realizację grantów badawczych - 303 000 PLN
- finansowanie ze środków własnych uczelni - 135 000 PLN

Porównując tę kwotę ze średnimi kwotami w innych filologiach należy uznać ją za wystarczającą do realizacji badań.

Ponadto uczelnia wspiera pracowników naukowo – dydaktycznych w prowadzeniu badań również poprzez zmniejszanie obciążeń dydaktycznych pracowników na rzecz prowadzenia badań.

Rozwój naukowy i dydaktyczny pracowników Jednostki wspierany jest przede wszystkim poprzez finansowanie ich udziału w konferencjach krajowych i zagranicznych. Władze bardzo intensywnie promują wymianę międzynarodową, w tym wyjazdy zagraniczne, i to nie tylko na konferencje i seminaria naukowe, ale również na staże i pobyty w ramach programu Erasmus (*teaching mobility*).

Uczelnia - w miarę posiadanych możliwości finansowych – partycypuje w kosztach wydawniczych prac autorstwa jej pracowników.. Uczelnia stwarza pracownikom naukowo - dydaktycznym możliwość publikacji artykułów naukowych w uczelnianych Zeszytach Naukowych „Kultura polityka " oraz "Przeglądzie Rusycystycznym"

W datowanym na dzień 5 maja 2015 piśmie wyjaśniającym adresowanym do Przewodniczącej Zespołu oceniana jednostka wyjaśnia, że rozwój pracowników naukowo-dydaktycznych przebiega w płaszczyźnie dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej i we wszystkich tych obszarach podejmowane są działania.

Uczelnia wspiera pracowników w poszukiwaniu środków zewnętrznych na badania naukowe poprzez dostarczanie w formie drukowanej informacji (Newsletter) na temat możliwości uzyskania grantów i stypendiów, w przygotowywaniu wniosków aplikacyjnych. Uczelnia dofinansowuje również działalność naukowo -badawczą (Zarządzenie Rektora nr 77/2014 z dnia 18 grudnia 2014 roku) w tym m. in: publikacje, konferencje oraz krajowe i zagraniczne wyjazdy naukowe

Uczelnia wypracowała również rozwiązania dotyczące wspierania procesu uzyskiwania stopni naukowych doktora, doktora habilitowanego oraz urlopów w celach naukowych (Regulamin wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 24 / 2007 z dnia 24 kwietnia 2007)

W Uczelni został opracowany system motywacji finansowej (Regulaminach pracy (przyjęte Zarządzeniem Rektora nr 64/2013; 65/2013; 66/2013 z dnia 8 października 2013 roku) który przewiduje możliwość otrzymania nagrody pieniężnej na podstawie uzyskania odpowiedniej ilości punktów za publikacje wg. kryteriów MNiSW oraz za osiągnięcia dydaktyczne, działalność grantową czy organizacyjną;

;

(Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki);

KRYTERIUM 4 SPEŁNIONE w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiając osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

2) Minimum kadrowe dla kierunku jest spełnione. Nauczyciele akademicy tworzący to minimum spełniają warunki dotyczące odpowiednich kwalifikacji zawodowych i dorobku naukowego w danym obszarze wiedzy, a także doświadczenia zawodowego.

3) Polityka kadrowa sprzyja jakości kształcenia poprzez zapewnienie pracownikom warunków rozwoju naukowego i dydaktycznego. Władze Wydziału wspierają rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, udzielając finansowej pomocy dla ważnych inicjatyw i zamierzeń badawczych oraz dydaktycznych.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych.

Wydział Stosowanych Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie posiada budynki zlokalizowane przy ulicy Westerplatte 11 oraz przy ulicy Filipa 25 o łącznej powierzchni ponad 3000 m², z czego ponad połowę stanowią powierzchnie sal dydaktycznych, w których odbywają się zajęcia ocenianego kierunku. Uczelnia dysponuje również aulą o powierzchni około 400 m² oraz dwiema aulami na 100 osób umożliwiającą organizację dużych wykładów i konferencji. Oba budynki posiadają ponadto pomieszczenia dla kadry dydaktycznej i naukowej. W czasie spotkań zespołu z pracownikami uczelni jak i studentami nie zgłaszano uwag krytycznych w zakresie bazy lokalowej. Wręcz przeciwnie podkreślano, że infrastruktura uczelni, a w szczególności liczba i wyposażenie sal jest dostosowane do liczebności grup oraz potrzeb słuchaczy.

Biorąc pod uwagę specyfikę specjalności realizowanych na ocenianym kierunku tj.:

- studia I stopnia: spec. tłumaczeniowa, komunikacja międzykulturowa w biznesie, sinologia współczesna, iberystyka, biznes międzynarodowy;
- studia II stopnia: przekład ustny i pisemny, zarządzanie projektami międzynarodowymi, spec. nauczycielska, komunikacja międzykulturowa w biznesie.

zespół stwierdza, że wyposażenie sal dydaktycznych (16) w pełni odpowiada specyfice procesu nauczania. Równie wysoko należy ocenić wyposażenie tzw. gabinetów wykładowców.

Zajęcia dla studentów specjalności tłumaczeniowej odbywają się w bardzo dobrym laboratorium do tłumaczeń symultanicznych Sanako Lab 100. To nowoczesne laboratorium umożliwia symulację pracy tłumaczy kabinowych i samodzielne ćwiczenia praktyczne z zakresu tłumaczenia symultanicznego. Studenci mają dostęp do narzędzi umożliwiających pracę grupową, co jest bardzo istotne w szkoleniu tłumaczy. Laboratorium to służy również

do symulacji konferencji. Ponadto wykorzystywane jest na zajęciach z fonetyki oraz na egzaminach egzaminów opierających się na testach prawda/fałsz lub wielokrotnego wyboru.

Oprócz powyżej wspomnianego laboratorium Uczelnia dysponuje pięcioma laboratoriami komputerowymi wyposażonymi w 24 stanowiska dla słuchaczy z dostępem do Internetu. Laboratoria te udostępniane są studentom również poza godzinami zajęć.

Wykorzystywane są także przenośne i zamontowane na stałe projektory i laptopy, radiomagnetofony, flipcharty i inne pomoce dydaktyczne.

W budynku przy ul. Westerplatte 11 znajduje się również nowoczesne laboratorium do tłumaczeń symultanicznych oraz aula mogąca pomieścić 300 osób z profesjonalnym nagłośnieniem, gdzie odbywają się wykłady i konferencje naukowe. W budynku przy ul. Westerplatte 11 znajdują się również trzy sale ćwiczeniowe.

Biblioteka WSE posiada wypożyczalnię zbiorów i dwie czytelnie – komputerową, umożliwiającą korzystanie z baz własnych biblioteki i zasobów innych bibliotek oraz tradycyjną. Dysponuje również dużym pomieszczeniem do przechowywania zbiorów. Zarówno biblioteka i czytelnia oferują dobre warunki pracy. Ponadto biblioteka zajmuje się działalnością promocyjną i edukacyjną w zakresie korzystania ze zbiorów i wyszukiwania informacji. Księgozbiór jest skatalogowany w wersji elektronicznej. Całkowity księgozbiór WSB wynosi blisko 14 tys. woluminów, ponad 1000 case studies, mapy, kasety audio i wideo, płyty CD i DVD Zapewniony jest także dostęp do elektronicznych baz danych, m. in. Wirtualna Biblioteka Nauki, EBSCO, Wirtualna Biblioteka Nauki, Federacja Bibliotek Cyfrowych, Bibliomania, FullBooks, Projekt Gutenberg, czy Baza Publikacji PAH. Znaczący procent tego zbioru stanowi literatura z zakresu przedmiotów realizowanych na kierunku „filologia angielska”. Korzystający z biblioteki mają dostęp do Internetu.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną oraz naukową Wydziału.

Infrastruktura dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W Uczelni stworzono system wsparcia studentów niepełnosprawnych, który obok wsparcia organizacyjnego i instytucjonalnego obejmuje wsparcie techniczne, tj. możliwość korzystania z urządzenia pozwalającego na pokonanie bariery schodów, dostosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych, w strukturach Pionu Administracji i Informatyki wypożyczalnia sprzętu dla osób niepełnosprawnych. Studenci mają możliwość nieodpłatnego korzystania z potrzebnego sprzętu przez okres całych studiów: tabletów z możliwością powiększenia liter dla osób niedowidzących, dyktafony, laptopy ze specjalnym oprogramowaniem i odsłuchiwanie informacji ze stron internetowych i poczty elektronicznej.

Uczelnia posiada bibliotekę, która w opinii studentów jest dobrze wyposażona i posiada literaturę polecaną przez nauczycieli akademickich. W bibliotece dostępne są również komputery z dostępem do Internetu. Godziny otwarcia biblioteki oraz innych jednostek są według studentów odpowiednie i są dopasowane również do studentów niestacjonarnych.

Studenci wizytowanego kierunku odbywają praktyki głównie w instytucjach zajmujących się tłumaczeniami: biurach tłumaczeń, kancelariach tłumaczy przysięgłych, międzynarodowych

firmach i organizacjach. Ponadto studenci specjalności nauczycielskiej odbywają praktyki w placówkach oświatowych. Miejsca odbywania praktyk oraz wyposażenie są kontrolowane na początku współpracy przez pracowników biura karier, którzy również po zakończonej praktyce pytają studentów o jakość ich stanowiska pracy. W spotkaniu z ZO nie uczestniczyli studenci, którzy odbywali praktykę, w związku z czym nie uzyskano opinii tej grupy.

KRYTERIUM 5 *kryterium ogólnego*⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryterium szczegółowego*

Baza dydaktyczna służąca realizacji procesu kształcenia na wizytowanym kierunku umożliwia osiągnięcie deklarowanych jego efektów końcowych. Wyposażenie w sprzęt niezbędny do realizacji zadań jest prawidłowe a biblioteka prezentuje pod każdym względem odpowiedni standard. Infrastruktura dydaktyczna jest także dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Z punktu widzenia oceny studenckiej Jednostka zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Budynki są przystosowane do osób niepełnosprawnych. Godziny pracy poszczególnych jednostek uczelni są dopasowane również do studentów studiów niestacjonarnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Kierunek *filologia na Wydziale Stosowanych Nauk Społecznych* prowadzi od szeregu lat studia I stopnia i dopiero od roku akademickiego 2014/2015 studia drugiego stopnia. Prowadzenie studiów drugiego stopnia nałożyło na Uczelnię obowiązek realizowania badań naukowych tematycznie spójnych z prowadzonym na kierunku kształceniem w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych, w zakresie dyscyplin naukowych: językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o zarządzaniu, filozofia, etnologia .

Badania naukowe prowadzone były na ocenianym kierunku już przed chwilą powstania takiego obowiązku. Z trzech wymienionych w raporcie Samooceny dużych projektów badawczych dwa zostały już zakończone a projekt trzeci będzie kontynuowany do roku 2018. Projekty te obejmują oryginalne badania nad teatrem jezuickim, wydawnictwami i publikacjami drugiego obiegu w nowożytnej Anglii i Polsce oraz – powiązane z programem anglistyczno-sinologicznym jak i anglistyczno-biznesowym – nad problematyką handlu i

komunikacji międzykulturowej na styku kultury polskiej i dalekowschodniej. Badania te wyraźnie wypełniają lukę źródłową oraz badawczą.

Oprócz powyższych badań, w które włączone są większe zespoły badawcze, realizowane są również badania własne pracowników Uczelni w zakresie dialektologii, psycholingwistyki przekładu, literaturoznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem historii dramatu oraz bibliotekoznawstwa.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni biorą udział w konferencjach naukowych i kwerendach bibliotecznych. Szczególna aktywność w tym zakresie widoczna była przy okazji realizacji projektu *Wydawnictwa i publikacje drugiego obiegu w nowożytnej Anglii i Polsce: studium porównawcze*. Projekt ten zaowocował udziałem członków zespołu w 12 konferencjach naukowych w Polsce (Łódź, Kraków, Gdańsk) i zagranicą (Wilnius, Litwa; Durham i Cambridge, Anglia; Nowy Jork, Stany Zjednoczone), wydanie 4 artykułów naukowych i dwóch monografii naukowych.

Uczelnia zorganizowała ponadto w Krakowie kolokwium naukowego z udziałem 20 czołowych naukowców polskich i zagranicznych.

Podjęmowane badania mają przełożenie na organizację treści i form kształcenia. Projekt Handel z Chinami umożliwił opracowanie programu studiów oraz materiałów dydaktycznych w formie Case Studies.

Uczelnia umożliwia studentom zrzeszanie się w kołach naukowych. W ramach wizytowanego kierunku działa jedno koło naukowe Lingwistów, w którego działalność włącza się około 10 osób. Działalność koła, które niedawno się reaktywowało, skupia się na działalności społeczno-kulturalnej.

Studenci nie biorą udziału w aktywności naukowo-badawczej prowadzonej w jednostce podstawowej. Nie są informowani o prowadzonych pracach naukowych, oraz nie mają żadnych publikacji. W czasie spotkania z ZO PKA studenci przyznali, że byliby zainteresowani udziałem w pracach naukowych związanych z badaniem kultury krajów anglojęzycznych. Obecny brak jakiegokolwiek aktywności naukowej ocenia się negatywnie. Zaleca się jednostce przeprowadzenie konsultacji ze studentami i wspólne wypracowanie obszarów badań, którymi byliby studenci zainteresowani.

Jakość kształcenia a zarazem jej wpływ na sylwetkę zawodową absolwenta na ocenianym kierunku jest kształtowana za pomocą odpowiednio dobranych narzędzi i metod. Głównym elementem gromadzącym dane, wdrażającym procedury oraz dokonującym oceny jakości jest Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia powołany zarządzeniem Rektora nr 76 dnia 4.12.2012 roku. W procesie kształtowania, oceny i modyfikacji programów kształcenia występują elementy istotne pod kątem dopasowania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji studenta do potrzeb rynku pracy. Pierwszym jest Raport Samooceny składany przez Dziekana WZJK. Wśród elementów raportu swoje miejsce znajdują informacje pozyskane z rynku pracy zarówno po stronie formalnej jak i niesformalizowanej. Elementy konsultacji ZO spotkał analizując materiały w postaci umów o współpracy jak i w postaci korespondencji elektronicznej. Kolejnym jest weryfikacja i ocena praktyk zawodowych z niezwykle przydatnymi rozmowami doradcy zawodowego przed i po praktykach jako swoisty bilans

kompetencji. Ostatnim elementem jest informacja z procesu śledzenia losów zawodowych absolwentów. Analiza umów o współpracy z przedsiębiorstwami oraz spotkanie Zespołu Wizytującego z pracodawcami nie potwierdziło szerokiego wachlarza danych z badań w jednostkach z otoczenia biznesu. Jedynym śladem może być informacja zawarta w raporcie samooceny na stronie 24 pod nazwą „Handel z Chinami”. Nie został on jednak zweryfikowany przez ZO w trakcie wizytacji. Głównym nurtem przedstawionych umów z firmami są:

- Opracowania programów specjalności
- Współpraca przy przygotowaniu kart przedmiotów
- Proponowanie obsady zajęć kursów w ramach specjalności
- Rekomendowania ekspertów do konferencji, wydarzeń, wywiadów itp. promujących kierunek i/lub specjalność.

Należy zatem zastanowić się nad włączeniem pracodawców w procesy badawcze niosące zarazem potencjał praktyczny do dydaktyki.

Nurt współpracy naukowej i badawczej z rynkiem pracy jest nieznacznie zaznaczony a jego realizację należy ocenić jako częściową.

Wydział ma widoczną współpracę naukową z wieloma ośrodkami akademickimi na świecie. Współpraca ta ma charakter wieloletni i jej efektami są wspólne badania naukowe, wspólne publikacje w czasopismach naukowych, książki oraz projekty naukowe.

Tak, w ramach projektu „Wydawnictwa i publikacje drugiego obiegu w nowożytnej Anglii i Polsce: studium porównawcze” zespół badawczy wziął udział w konferencjach naukowych zagranicą (Wilnius, Litwa; Durham i Cambridge, Anglia; Nowy Jork, Stany Zjednoczone). Zorganizowany został kolokwium naukowy z udziałem 20 czołowych naukowców polskich i zagranicznych 24-26 września w Muzeum Erazma Ciołka w Krakowie.

Współpraca naukowa i badawcza ma bezpośredni wpływ na proces dydaktyczny, zwłaszcza na podwyższenie jego jakości i poziomu umiędzynarodowienia.

W procesie dydaktycznym systematycznie wykorzystywane są własne badania pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym w szczególności wyniki z poszczególnych projektów badawczych włączane są do treści kształcenia.

KRYTERIUM 6 *kryterium ogólnego*⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryterium szczegółowego*

Kierunek ma obowiązek prowadzenia badań naukowych od roku akademickiego 2014. Niemniej jednak badania prowadzone były już w okresie wcześniejszym. Działalność badawcza prowadzona jest w ramach projektów o charakterze zespołowym i indywidualnym. Badania są tematycznie związane z prowadzonym na kierunku kształceniem a ich rezultaty wzbogacają treści kształcenia. Nurt współpracy naukowej i badawczej z rynkiem pracy jest nieznacznie zaznaczony a jego realizację należy ocenić jako częściową.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Informację o wizytowanym kierunku można uzyskać w dziekanacie, w dziale rekrutacji, na stronie internetowej Uczelni oraz z przygotowywanego co roku informatora rekrutacyjnego.

Rekrutacja na studia w Uczelni odbywa się na podstawie „Regulaminu przyjęć na I rok studiów” wprowadzonego uchwałą Senatu nr 11/2014 z dnia 28 kwietnia 2014 r. Zgodnie z wspomnianym dokumentem organem odpowiedzialnym za rekrutację jest Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, a organem odwoławczym jest Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, które powołuje Rektor zarządzeniem. W skład komisji nie wchodzi studenci, samorząd studencki nie widzi potrzeby obecności przedstawiciela studentów w tych gremiach.

Rekrutacja na studiach pierwszego stopnia prowadzona jest na zasadzie konkursu świadectw maturalnych. W ocenie studentów liczba przyjmowanych osób jest odpowiednia i nie wpływa negatywnie na warunki realizacji procesu kształcenia.

Absolwenci studiów pierwszego stopnia mogą podjąć studia drugiego stopnia, pod warunkiem uzyskania na dyplomie oceny co najmniej 3,5 lub średniej ocen z przebiegu studiów pierwszego stopnia co najmniej 3,5, a także decyduje kolejność zgłoszeń. Ponadto dla absolwentów kierunków innych niż filologia angielska wyznaczono obowiązkowe przedmioty do uzupełnienia w ramach różnic programowych.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen

System oceny osiągnięć jest w opinii zarówno ZO PKA jak i studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się.

Studenci przyznali, że są oceniani obiektywnie, na podstawie zdobytej wiedzy i umiejętności oraz mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat popełnionych błędów. Wymagania oraz forma weryfikacji efektów kształcenia, które są przedstawiane podczas pierwszych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich, są konsekwentnie realizowane jednakowo wobec wszystkich studentów.

W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do oceny lub przebiegu egzaminu studenci mogą, na podstawie § 36 Regulaminu Studiów ubiegać się o przeprowadzenie zaliczenia lub egzaminu komisyjnego. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan. Studenci ocenili zaproponowaną procedurę jako odpowiednią.

Kwestie odpłatności za studia i inne formy kształcenia reguluje zarządzenie Rektora nr 18/2015 z dnia 25 marca 2015 r. Zgodnie z załącznikiem 6 do zarządzenia studenci wnoszą opłaty za powtarzanie egzaminu dyplomowego, co jest niezgodne z art. 99a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza Regulaminu Studiów, do którego poprawki naniesiono uchwałą Senatu nr 17/2014 z dnia 25 lipca 2014 r. pozawala uznać, że jest on dobrze skonstruowany w zakresie przejrzystości obowiązującego studentów systemu oceny. Można mieć zastrzeżenia jedynie do trybu wprowadzenia poprawek, ponieważ zgodnie z uchwałą regulamin studiów wszedł w życie z początkiem roku akademickiego 2014/2015, a zatem nie został dotrzymany warunek 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego, o którym mowa w art. 161 ust. 1 i 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Zespół Oceniający ustalił, że Uczelnia posiada kartę Erasmus+, a za działania związane z wyjazdami w ramach tego programu odpowiada specjalnie powołany koordynator. Bardzo pozytywnie należy ocenić przygotowane Przewodniki dla stypendystów programu Erasmus+ wyjeżdżających na studia oraz praktyki, które przybliżają studentowi przyjęte w uczelni procedury, tłumacząc podstawowe pojęcia oraz pozwalają przygotować się do wyjazdu.

W minionych trzech latach na wyjazd zagraniczny w ramach Erasmusa wyjechało łącznie 30 studentów wizytowanego kierunku. W roku akademickim 2013/2014 siedmiu studentów wyjechało w ramach programu Leonardo. Ponadto studenci pierwszego stopnia specjalności sinologia współczesna mają możliwość odbycia piątego semestru studiów w uczelniach chińskich, co ocenia się pozytywnie.

Na wizytowanym kierunku studiują również studenci zagraniczni przyjeżdżający w ramach wyżej wspomnianych programów. W roku akademickim 2013/2014 było to łącznie 37 osób.

Uczelnia poprzez swój Dział Współpracy Międzynarodowej aktywnie promuje wśród studentów możliwości jakie stwarza system ECTS oraz programy mobilności studentów.

Wśród podejmowanych działań są spotkania informacyjne ze studentami, indywidualne spotkania student-koordynator, publikacje drukowane i na stronie internetowej uczelni. Ponadto najważniejsze informacje są przekazywane studentom na skrzynkę e-mail. Zespół Oceniający pozytywnie ocenia działania podejmowane przez jednostkę w tym obszarze.

Studenci zwrócili uwagę na małą liczbę ofert wyjazdu do krajów anglojęzycznych, w związku z czym zaleca się intensyfikację w zakresie współpracy z tamtejszymi uczelniami. W opinii studentów do wyjazdu zniechęca również konieczność opłacania czesnego w trakcie przebywania na stypendium zagranicznym.

Ze względu na charakter wizytowanego kierunku studenci posiadają wysokie kompetencje językowe, a w ich opinii poziom zajęć rozwijających kompetencje językowe jest na dobrym poziomie. W ramach programu kształcenia wszyscy studenci odbywają również lektorat z drugiego języka obcego, przy czym osoby posiadające już pewien stopień umiejętności posługiwania się językiem mogą uczestniczyć w zajęciach z rocznikiem wyżej, co ocenia się pozytywnie. Studenci jednak zaznaczyli, że w związku z realizowaniem lektoratu z rocznikiem wyżej, na ostatnim roku nie mają już możliwości dalszego rozwoju kompetencji językowych. Zaleca się umożliwienie uzdolnionym studentom dalsze kształcenie w ramach drugiego języka poprzez zajęcia indywidualne lub zajęcia w grupach między kierunkowych.

Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja międzynarodowej mobilności studentów.

Międzynarodowa współpraca (wymiana) dydaktyczna odbywa się głównie w ramach programu ERASMUS. Corocznie organizowana jest dla studentów akcja informacyjna, m.in. tzw. Erasmus Day. Przypisanie 30 ECTS do wybranego semestru stwarza studentom możliwość uczestniczenia w programie Erasmus. System ECTS ułatwia więc budowanie indywidualnych ścieżek kształcenia każdego studenta i uelastycznia programy studiów. Zaliczanie przedmiotów studentom uczestniczącym w programach wymiany zagranicznej odbywa się w ramach systemu ECTS. Warto odnotować, że studenci wskazali na brak trudności w zaliczeniu kredytów ECTS, otrzymanych w innych krajach – w przeciwieństwie do wielu innych uczelni, w jednostce badanej programy kształcenia z uczelniami zagranicznymi są bardzo dobrze uzgodnione.

Ciekawym przykładem działań służących internacjonalizacji WSE jest projekt GRYF realizowany we współpracy z Buskerud and Vestfold University College (HBV) w Norwegii. W ramach współpracy uruchomiono nową, anglojęzyczną specjalność z zakresu Zarządzania Projektami Międzynarodowymi oraz podjęto wspólne prace nad materiałami dydaktycznymi (powstają studia przypadków, videotutoriale, kursy e-learning). Specjalność prowadzona jest przy wsparciu wykładowców z Norwegii (w listopadzie 2014 r. odbyły się zajęcia dotyczące kultury, historii, biznesu Norwegii). Wspólne prowadzenie zajęć, praca nad materiałami dydaktycznymi oraz możliwość udziału we wspólnych wydarzeniach (seminaria, wizyty studyjne, spotkania w 2014 i 2015) w sposób pozytywny wpływają na proces dydaktyczny w WSE oraz pozwalają na budowanie trwałych relacji instytucjonalnych i naukowych pomiędzy pracownikami.

Na Wydziale w sposób właściwy zorganizowano proces informowania studentów studiów I i II stopnia o możliwości udziału w programach i projektach międzynarodowych.

Mobilności międzynarodowej studentów sprzyja możliwość indywidualizacji procesu kształcenia. Tak, według Regulaminu studiów WSE: w uzasadnionym przypadku, na wniosek studenta, dziekan może zezwolić na indywidualną organizację studiów, która uprawnia studenta do uczestnictwa w zajęciach oraz zaliczania modułów (przedmiotów) na warunkach i w terminach uzgodnionych indywidualnie z prowadzącymi zajęcia, w granicach danego roku akademickiego, jak również może zezwolić na nieuczestniczenie w zajęciach, co jednak nie zwalnia studenta z obowiązku ich zaliczenia. Na wniosek studenta, który zaliczył I rok studiów z bardzo dobrymi wynikami w nauce, rada wydziału może zezwolić na indywidualny tok studiów.

Do działań wspierających mobilność należy zaliczyć:

- 1) wydzielenie w strukturze organizacyjnej WSE komórki (Dział Współpracy Międzynarodowej), która odpowiada za nawiązywanie współpracy z innymi uczelniami, obsługę formalną i pomoc studentom w wyjazdach na inne uczelnie,
- 2) powołanie koordynatora programu ERASMUS+,
- 3) podejmowanie działań informacyjnych dla studentów o możliwościach wyjazdu na inne uczelnie (m.in. spotkania z studentami).

Do dobrych praktyk w kontekście wzrostu mobilności studenckiej należy zaliczyć: opiekę naukową zapewnioną przez dostępność pracowników naukowych dla studentów za

pośrednictwem poczty elektronicznej. Adresy wszystkich pracowników naukowych dostępne są na stronie internetowej WSE.

Wyrazem dobrej organizacji programu kształcenia na kierunku „filologia” jest dość widoczna (jak dla uczelni niepublicznej) mobilność międzynarodowa wykładowców i studentów (tab. 1). Zaznaczymy, że wyjazdy noszą przeważnie dydaktyczny, a nie naukowy charakter.

Informacja o udziale studentów i pracowników na kierunku „filologia” w programach międzynarodowych oraz o wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi

Rok	Rodzaj programu międzynarodowego	Liczba uczestniczących w wymianie			
		studentów		nauczycieli akademickich	
		W ³	P ⁴	W	P
2011/2012	LLP Erasmus	10	17	4	0
2012/2013	LLP Erasmus	11	18	2	0
2013/2014	LLP Erasmus	9	31	3	1
2013/2014	Bilateralne umowy dwustronne z uczelniami chińskimi (Hebei University, North University of China, Yuncheng University)	6	6	0	0
2013/2014	Leonardo (IEG; Turiart; Les Cafes Esperanza; Sprachenatelier; MOGI)	7	0	0	0

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia

Opieka dydaktyczna

W opinii studentów wizytowanego kierunku nauczyciele akademicy dobrze wypełniają swoje obowiązki. Punktualnie rozpoczynają i kończą zajęcia, są dostępni w czasie wyznaczonych konsultacji, których wymiar jest dostosowany do potrzeb studentów, również studiów niestacjonarnych.

Prowadzący zajęcia udostępniają dla niektórych przedmiotów materiały dodatkowe w formie papierowej lub za pomocą platformy internetowej blackboard. Studenci uznali materiały za przydatne i starannie przygotowane.

Zajęcia w trybie niestacjonarnym na wizytowanym kierunku odbywają się w formie 10 zjazdów, w czasie których studenci mają zajęcia w soboty i niedziele w godz. 8:00 – 15:00. Studenci pozytywnie oceniają taką organizację studiów.

³ W – liczba osób wyjeżdżających za granicę.

⁴ P – liczba osób przyjeżdżających z zagranicy.

Jednostka powołuje opiekunów lat z pośród nauczycieli akademickich, którzy pomagają studentom w bieżących sprawach oraz w razie wystąpienia problemów. Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym przywołali sytuację konfliktu z prowadzącym zajęcia, gdzie interwencja opiekuna roku pomogła rozwiązać sytuację, co ocenia się pozytywnie.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie oceniają pracę dziekanatu, szczególnie w zakresie bardzo dobrego przekazu wszelakich informacji, związanych z bieżącym tokiem studiów, możliwościami odbycia praktyki czy wyjazdu na stypendium zagraniczne. Studenci pierwszego roku odbywają szkolenie dziekanatowe, które przybliży im obowiązujące procedury związane z tokiem studiów oraz otrzymują przygotowaną publikację „Vademecum studenta”, które zawierają najważniejsze informacje związane ze studiowaniem w WSE.

W opinii studentów władze Wydziału podejmują ciągłe działania na rzecz zapewnienia odpowiednich warunków studiowania. Studenci są zadowoleni z podjętych studiów i zauważają wsparcie wydziału w zdobywaniu wiedzy.

Na wizytowanym kierunku nie studiuje osoby niepełnosprawne, w związku z czym ocena faktycznego wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością nie jest możliwa.

Na wizytowanym kierunku studenci korzystają z uniwersyteckiego systemu obsługi studiów Wirtualna Uczelnia. W opinii studentów system ułatwia komunikację i przekazywanie informacji przez władze wydziału.

Opieka naukowa

Proces dyplomowania na wizytowanym kierunku studenci ocenili jako dobry, jednak zwrócili uwagę na przypadki zbyt małego zainteresowania promotorów postępami prac dyplomantów. Zaleca się władzom jednostki zwrócenie większej uwagi na ten aspekt procesu dyplomowania, np. poprzez rozmowę motywującą z promotorami.

Wybór tematów prac dyplomowych następuje na studiach pierwszego stopnia na semestr, a na studiach drugiego stopnia na rok przed planowym zakończeniem studiów. Studenci wybierają promotora pracy dyplomowej oraz mogą zaproponować własny temat pracy. Pracy dyplomowej towarzyszy seminarium dyplomowe, prowadzone najczęściej przez w grupach przez tego samego promotora. Seminarium ma formę indywidualnych konsultacji pracy z promotorem.

W Uczelni funkcjonuje kontrola antyplagiatowa, której poddawane są wszystkie prace dyplomowe. Studenci są świadomi sprawdzania ich prac oraz znają ewentualne konsekwencje plagiatu.

Opieka materialna

W opinii studentów wizytowanego kierunku system przyznawania pomocy materialnej działa dobrze i nie budzi żadnych zastrzeżeń. Stypendia są przyznawane sprawnie, wypłacane na czas, choć ich wysokość w opinii studentów nie jest zadowalająca. Również wnioski w opinii studentów są czytelne i nie sprawiają problemów. Analiza przedstawionych dokumentów wskazuje, że na kierunku Filologia przyznano 92 stypendia, co wobec 774 studentów na kierunku przekracza limit 10% liczby studentów danego kierunku, co jest niezgodne z art. 174 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zaleca się usunięcie niezgodności poprzez

ograniczenie liczby przyznawanych stypendiów np. poprzez ustalenie minimalnego progu punktowego lub maksymalnej liczby stypendiów.

Uczelnia prowadzi własny program stypendialny z funduszu własnego „konkurs o indeks” – w ramach którego najlepsi studenci pierwszego roku otrzymują stypendium pokrywające 100% czesnego przez rok lub 3 lata. Uczelnia zapewnia również kilka miejsc na studia dla zdolnych studentów z Ukrainy, którzy mogą otrzymać zniżkę w czesnym do 100%. Ponadto studenci specjalności „zarządzanie projektami” mają obniżone czesne na pierwszym roku dzięki wsparciu finansowemu z projektu unijnego „GRYF”.

Uczelnia prowadzi od 2014 roku konkurs na najlepsze prace dyplomowe dla absolwentów Wyższej Szkoły Europejskiej.

Zespół Oceniający ustalił, że samorząd studencki nie wnioskował o powołanie komisji stypendialnych, w związku z czym decyzje wydaje odpowiednio Dziekan i Rektor. Analiza własna Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla studentów WSE, który został wprowadzony zarządzeniem rektora nr 69/2014 z dnia 31 października 2014 r. wskazuje na brak zapisów o możliwości powołania komisji stypendialnych co jest niezgodne z art. 175 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zleca się uzupełnienie Regulaminu o zapisy umożliwiające przekazanie kompetencji Rektora i dziekana na komisje stypendialne zgodnie z zapisami ustawy.

Uczelnia nie prowadzi własnych domów studenckich.

Działalność wpierająca

Na Uczelni działa Samorząd Studencki na poziomie uczelni. Brak struktur samorządu na poszczególnych wydziałach. Obecnie w skład Samorządu Studenckiego wchodzi 5 osób, które w ramach działalności organizują wydarzenia sportowo-integracyjne. W czasie spotkania z Zespołem Oceniającym przedstawiciele samorządu pozytywnie ocenili współpracę z władzami uczelni. Samorząd otrzymuje sporządza plan finansowo-zadaniowy na dany rok. Przedstawiciele samorządu zwrócili jednak uwagę na brak możliwości finansowania udziału w konferencjach krajowych, branżowych oraz lokalnych. Zaleca się przeprowadzenie konsultacji pomiędzy władzami i samorządem na temat finansowania poszczególnych form działalności, które pozwoliłyby na wypracowanie formuły współpracy, która z jednej strony będzie uwzględniała możliwości finansowe jednostki, z drugiej zaś umożliwi studentom udział w konferencjach, które są istotnym elementem działalności reprezentantów studentów ze względu na możliwość wymiany doświadczeń. Wspomniano również o konieczności modernizacji komputera w biurze samorządu, aby mógł on realizować bez przeszkód swoje zadania.

W opinii studentów Biuro Karier działa dobrze. Są organizowane wykłady prowadzone przez zapraszanych gości. Biuro umożliwia studentom spotkanie z doradcą zawodowym oraz zapewnia bogatą paletę ofert pracy i staży, głównie w korporacjach, co studenci ocenili pozytywnie.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zasady i procedury rekrutacji w opinii studentów są przejrzyste i zrozumiałe a także zapewniają odpowiednią selekcję kandydatów. Niezbędne informacje dostępne są na stronie Internetowej Uczelni.

2) Studenci pozytywnie ocenili obowiązujący w Uczelni system weryfikacji osiągnięć. Studenci są we właściwy sposób informowani o wymaganiach egzaminacyjnych oraz formie i sposobie zaliczania przedmiotów. W opinii studentów system oceny jest obiektywny. Zdiagnozowano drobne uchybienia formalno-prawno.

3) Uczelnia umożliwia uczestnictwo w programach międzynarodowych, z czego studenci chętnie korzystają.

4) System oceny naukowej i dydaktycznej nad studentami należy ocenić jako odpowiedni. Oferowana opieka materialna i socjalna w pełni odpowiada potrzebom studentów i jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Władze stwarzają odpowiednie warunki do funkcjonowania Samorządu Studenckiego. Działalność Akademickiego Biura Karier została przez studentów oceniona pozytywnie.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

W wizytowanej Uczelni obecnym aktem prawnym regulującym kwestie zapewnienia jakości kształcenia jest Zarządzenie Rektora Nr 55/2009 z dn. 22.10.2009 r. w *sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Rozwoju Dydaktyki i Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia*, która w ramach kompetencji określonych w par. 1 powyższego zarządzenia powinna opracować i wdrożyć system zapewnienia jakości kształcenia. Wraz z wprowadzeniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia określono jego cel, obszary funkcjonowania oraz strukturę. Na poziomie Uczelni na kadencję 2012-2014 Zarządzeniem Rektora Nr 75/2012 z dn. 04.12.2012 r. powołano Uczelnianą Komisję ds. Rozwoju Dydaktyki i Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, natomiast na kadencję 2014-2016 Zarządzeniem Rektora Nr 72/2014 z dn. 14.11.2014 r.; Komisja działa od roku akademickiego 2009/2010 na mocy Zarządzenia Rektora Nr 55/2009 z dn. 22.10.2009 r. W jej skład wchodzi przedstawiciele władz uczelni, kadry dydaktycznej, administracji zajmującej się obsługą dydaktyki oraz

studenci. Na poziomie Wydziału jako ciała doradcze w sprawie efektów funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia utworzono Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia- Zarządzenie Rektora Nr 76/2012 z dn. 04.12.2012 r. z późn. zm. (w pracach powyższego Zespołu uczestniczy przedstawiciel studentów wytypowany przez samorząd studencki).

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje politykę i procedury zarządzania jakością; monitoring oraz okresowe przeglądy programów kształcenia wraz z analizą efektów kształcenia; ocenianie studentów; zapewnienie wysokiej jakości kadry dydaktycznej; zasoby do nauki i środki wsparcia dla studentów; systemy informacyjne; publikowanie informacji dotyczących oferty edukacyjnej i efektów kształcenia. Ponadto uwzględnia stosowane dobre praktyki i doświadczenia w zapewnieniu jakości kształcenia, a także opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. System ma na celu konieczność stałego monitorowania, analizowania, oceniania i doskonalenia procesów dydaktycznych służących podnoszeniu jakości kształcenia, a także jest ważnym elementem programów kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów pozwalają na systematyczne podnoszenie poziomu jakości kształcenia, w tym dotyczą następujących obszarów: zatrudnianie nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych oraz praktyków o odpowiednich kwalifikacjach; stałe monitorowanie efektów pracy kadry dydaktycznej wraz z jej oceną; rozwój i nawiązywanie współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym; analiza programów kształcenia i dostosowywanie ich do potrzeb rynku pracy; współpraca z Samorządem Studentów w celu uzyskiwania opinii na temat jakości kształcenia i ewentualnych propozycji dotyczących doskonalenia jego funkcjonowania.

Z przeprowadzonej analizy dokumentów wynika, iż z **formalnego** punktu widzenia istnieje system doskonalenia programów kształcenia, którego zadaniem jest dokonywanie analizy: użyteczności efektów kształcenia dla programu kształcenia na określonym poziomie i profilu kształcenia; planów studiów; poziomu zaangażowania przedstawicieli pracodawców w tworzenie programu kształcenia; zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy przez interesariuszy zewnętrznych. Okresowy przegląd programów studiów i kart przedmiotów – dokonywany jest przez Prodziekana uwzględniając realizację wymagań zawartych w Krajowych Ramach Kwalifikacji oraz zmieniających się potrzeb rynku pracy. A zatem obowiązują procedury systemu doskonalenia programów kształcenia, w tym dokonywania zmian w planach studiów i programach kształcenia, które zatwierdzane przez Senat Uczelni podlegają opiniowaniu przez Uczelnianą Komisję ds. Rozwoju Dydaktyki i Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, poprzedzone opinią Rady Wydziału, która podejmuje uchwałę w sprawie zmiany programu kształcenia na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia z uwzględnieniem formy studiów. Projekt modyfikacji programu kształcenia przedstawia Radzie Wydziału Prodziekan po uprzednim uzyskaniu opinii od interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich, kierunkowego zespołu studenckiego) i zewnętrznych, w tym pracodawców oraz absolwentów. Ponadto zasięga się opinii organów zajmujących się jakością kształcenia na Wydziale m.in. Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W ramach powyższej procedury analizie podlegają sylabusy

przedmiotów pod względem uzyskiwanych efektów kształcenia, poziomu wymagań, zgodności z programem studiów oraz przejrzystości i wzajemnej spójności, a także *współpraca z pracodawcami* w zakresie doskonalenia treści programów studiów i optymalizacji efektów kształcenia, co umożliwia skoordynowanie procesów projektowania i dostosowywania programów kształcenia na poszczególnych rodzajach studiów do potrzeb studentów i rynku pracy.

W ramach działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia, tj. efektów kształcenia dokonuje się sprawdzania poprawności weryfikacji efektów kształcenia przez Prodziekana kierunku we współpracy z wyznaczonymi wykładowcami, którzy analizując przebieg procesu weryfikacji efektów kształcenia sporządzają raporty z analizy zgodności prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych z efektami kształcenia określonymi w kartach przedmiotów; analizy jakości prac dyplomowych i procesu dyplomowania pod kątem zgodności tematyki prac z kierunkiem i profilem studiów, oraz z kryteriami formalnymi dotyczącymi recenzowania i oceniania prac; zgodności zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów z potrzebami rynku pracy, w tym przeprowadzenie analizy opinii pracodawców po realizacji praktyk zawodowych pod kątem realizacji zakładanych efektów kształcenia. Powyższe wyniki stanowią podstawę prac Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, oraz wpływają na modyfikację planów studiów.

Do wglądu komisji przedstawiono protokoły z *analizy zgodności zagadnień egzaminacyjnych z efektami kształcenia oraz wyniki egzaminów* oraz sprawozdanie dotyczące „*oceny realizacji efektów kształcenia w roku akademickim 2013/2014*” omówione na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 19.11.2014 r. oraz na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia- protokół z posiedzenia z dn. 03.12.2014 r.

Ponadto wprowadzaniu zmian i modyfikacji w programach kształcenia służy procedura składania sprawozdań przez prowadzących zajęcia z realizacji zakładanych efektów kształcenia. Kolejnym mechanizmem doskonalenia programu kształcenia w ramach systemu zapewnienia jakości jest współpraca z interesariuszami wewnętrznymi (w ramach konsultacji ze studentami poprzez samorząd, starostę, przedstawiciela studentów w Radzie Wydziału; wykładowcami, praktykami) i zewnętrznymi (w ramach konsultacji z firmami zewnętrznymi, w tym Radą Patronacką). W najbliższym czasie planuje się także wykorzystywanie wyników z wprowadzonej Zarządzeniem Rektora nr 56/2014 z dn. 12.09.2014 r. procedury oceny jakości prac dyplomowych i procesu dyplomowania oraz arkusza oceny jakości prac dyplomowych i procesu dyplomowania na studiach I i II stopnia.

Ponadto w celu zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia przeprowadzana jest ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów.

W ramach stosowanych procedur doskonaleniu podlegają także plany i programy praktyk zawodowych, w tym zakresie prowadzi się konsultacje i pozyskuje opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych zwracając uwagę na zgodność zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Jednym z elementów proceduralnych systemu zapewnienia jakości kształcenia w ocenianej jednostce jest dokonywanie oceny nauczycieli akademickich na podstawie hospitacji zajęć

realizowanych przez nauczycieli akademickich oraz wyników ankietyzacji studentów- zgodnie z zapisem w § 42 pkt. 7 Statutu Uczelni. Aktualna procedura ankietyzacji studentów została wprowadzona Zarządzeniem Rektora nr 78/2009 z dn. 22.12.2009 r. w sprawie *wprowadzenia systemu ewaluacji zajęć dydaktycznych na studiach I i II stopnia*. Uruchomienie procesu ankietyzacji następuje pod koniec semestru po każdym cyklu zajęć. Wypełnione ankiety są następnie zbierane przez przedstawicieli studentów i oddawane w zaklejonej kopercie do Działu Nauczania. Wzór kwestionariusza ankiety służącej ocenie zajęć dydaktycznych oraz warunków studiowania stanowi Załącznik nr 3 do Zarządzenia Rektora nr 26/2013 z dn. 04.06.2013 r. zawiera on także ocenę kadry i zajęć dydaktycznych, ocenę zadowolenia ze studiowania, organizacji studiów, ocenę pracy Dziekanatu, Biblioteki, ocenę infrastruktury i wyposażenia Uczelni. Ponadto student może ocenić przepływ informacji w Uczelni tj. serwisy informatyczne. Przedstawione do wglądu Komisji wyniki dokonanych ocen potwierdziły wprowadzenie w/w procedury, poinformowano także o procesie upowszechniania wyników, które przedstawia się również do wiadomości Rektora, Prorektora, Dziekana i Prodziekana odpowiedzialnego za dany kierunek studiów oraz do ocenianej osoby, a także studentom.

Procedura przeprowadzania hospitacji zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich została określona w dokumencie *„Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia”* zatwierdzonym przez Rektora Zarządzeniem Nr 55/2014 z dn. 12.09.2014 r. O wynikach hospitacji ze wskazaniem pozytywnych i słabszych aspektów prowadzonych zajęć hospitujący informuje ocenianego pracownika, któremu jednocześnie wskazuje się podjęcie określonych działań mających na celu poprawę jakości prowadzonych zajęć. Wnioski i zalecenia pohospitacyjne są uwzględniane przez prowadzącego przedmiot, ponadto są istotnym elementem polityki kadrowej i stanowią podstawę do modyfikacji obsady zajęć na przyszły semestr. Do wglądu Komisji przedstawiono dokumentację potwierdzającą stosowanie w/w procedury. W związku z powyższym stwierdza się, iż przeprowadzane hospitacje obok bieżącej oceny procesu dydaktycznego mają za zadanie sformułowanie wniosków i zaleceń na przyszłość w celu dalszego podnoszenia jakości kształcenia. Ważnym elementem realizacji zadań w zakresie WSZJK po przeprowadzonych hospitacjach jest upowszechnianie wyników wraz z ich wykorzystaniem przy modyfikacji programu kształcenia.

Wydział Stosowanych Nauk Społecznych systematycznie wprowadza procedury usprawniające zarządzanie kierunkiem zgodnie z którymi za realizację procesu kształcenia na danym kierunku studiów przed Dziekanem Wydziału odpowiada Prodziekan ds. kierunku Filologia współpracując z opiekunami specjalności, oraz koordynatorami poszczególnych grup przedmiotowych. Organem opiniodawczym i doradczym w sprawach kształcenia jest Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w którego pracach uczestniczą pracownicy oraz student. Monitorowanie realizacji zadań jednostki odbywa się także na poziomie Uczelni przez władze rektorskie, które zgodnie z zakresem kompetencji wpływają na poprawę poziomu jakości kształcenia m.in. poprzez weryfikację i audyt realizowanych zadań Wydziału, w tym proponowanie i wdrażanie działań naprawczych i procedur dotyczących poprawy jakości kształcenia. Ponadto kwestie zapewnienia jakości kształcenia z poziomu Wydziału są przekazywane na poziom centralny Uczelni poprzez sprawozdawczość organów

zajmujących się jakością kształcenia na Wydziale do Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a następnie omawiane na posiedzeniach Senatu Uczelni.

Zauważalne jest systematyzowanie i rozwijanie przedsięwzięć dotyczących budowania kultury jakości kształcenia. Uznać zatem należy, że Jednostka aktywnie prowadzi działania w kierunku zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem zapewniając udział pracowników, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących jakości kształcenia. Wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia mają charakter kompleksowy, zapewniają weryfikację oraz ocenę skuteczności jakości kształcenia, w wyniku stosowanych procedur doskonalili się politykę zapewniania jakości i buduje kulturę jakości kształcenia. Ponadto w ramach systemu dokonuje się systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę doskonalenia programu kształcenia to jest efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

System zapewnienia jakości kształcenia zarówno od strony organizacyjnej jak merytorycznej nie budzi zastrzeżeń, gdyż pozwala na efektywną analizę efektów kształcenia i zawiera mechanizmy służące doskonaleniu programu kształcenia, ponadto zawiera niezbędne mechanizmy do badania zgodności programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia oraz uwzględnia oczekiwania rynku pracy. Systemowe rozwiązania uwzględniają odpowiednio konieczność upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia.

Te poprawnie zaprojektowane działania nie przynoszą jednak w praktyce pożądanych wyników, mimo zapisanych procedur oraz deklaracji wykonania powyżej opisanych działań struktury WSZJK nie zdiagnozowały licznych i poważnych mankamentów, na które obszernie zwrócono uwagę w punktach 1, 2, 3. Działania systemu nie przyczyniły się do wypracowania klarownej i spójnej koncepcji kształcenia a co za tym idzie nie potrafiły przeciwdziałać niekonsekwencjom w obrębie efektów kształcenia oraz programów kształcenia. WSZJK nie zauważył i nie przeciwdziałał chaosowi w sposobie zapisów definiujących ukończony program kształcenia na dyplomach ukończenia studiów. Pojawiają się tam liczne określenia ukończonej specjalności niezgodne z prowadzonym kształceniem.

W wyniku dokonanej analizy oraz otrzymanych w toku wizytacji informacji należy stwierdzić, iż w Uczelni prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących polityki projakościowej, wyników monitorowania jakości procesu kształcenia, w tym uzyskiwanych efektów kształcenia, a także wprowadzanych zmian. Dodatkowe źródło informacji stanowią organizowane spotkania kadry i studentów oraz konsultacje, stałe dyżury Dziekana Wydziału i pracowników, a także powoływani opiekunowie roku spośród pracowników oraz starości spośród studentów.

Ponadto informacje na temat kształcenia tj. efektach kształcenia, planach zajęć, terminach sesji, uzyskanych zaliczeniach i egzaminach, w tym dotyczące jakości kształcenia, aktów prawnych tj. regulaminów, zarządzeń, wzorów podań, instrukcji pisania pracy dyplomowej, a także dostęp do materiałów dydaktycznych od wykładowców zapewniane są jest przez serwis

studencki Wirtualna Uczelnia, będący częścią zintegrowanego systemu zarządzania Uczelnią (Uczelnia XP); informacje w sprawach organizacyjnych są zamieszczane na stronie głównej Uczelni, w tym na stronie Wydziału.

W ramach struktury organizacyjnej Uczelni dla wspierania studentów w różnych obszarach aktywności powołuje się Pełnomocnika Rektora ds. działalności studenckiej, eksperta ds. projektów studenckich, Pełnomocnika Rektora ds. studentów niepełnosprawnych.

Kanałami komunikacji są także corocznie wydawane informatory rekrutacyjne z ofertą edukacyjną, w tym Vademecum Studenta, a także tablice ogłoszeń w budynkach Uczelni z zamieszczonymi programami studiów, obowiązującymi Regulaminami oraz aktualizowanymi na bieżąco informacjami dotyczącymi procesu dydaktycznego

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

W procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „filologia” uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni: studenci, kadra dydaktyczna ocenianego kierunku, organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni, jak i interesariusze zewnętrzni. Przedstawiciele studentów oraz nauczycieli akademickich, jako członkowie Rady Wydziału, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia biorą udział w procesie tworzenia i modyfikacji programów kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, a także w określaniu sposobów realizacji założonych efektów kształcenia i ich weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów, mając na celu doskonalenie procesu dydaktycznego. Istotnym elementem procesu weryfikacji efektów kształcenia jest procedura ankietowania studentów dotycząca realizowanego na Wydziale procesu dydaktycznego.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie budowania kultury jakości jest zapewniony poprzez zwiększenie udziału praktyków w procesie dydaktycznym, w tym także pracodawców, którzy są angażowani do prowadzenia zajęć dla studentów ocenianego kierunku, a także za pośrednictwem Rady Patronackiej, gdyż zgodnie z § 19 Statutu w składzie osobowym Rady zasiadają osoby z otoczenia. Do kompetencji Rady należy opiniowanie m.in. programów kształcenia w zakresie dydaktyki, badań naukowych, w tym wspierania współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W toku uzyskanych informacji podczas wizytacji zapewniono także, iż współpraca mająca na celu uwzględnienie interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia odbywa się również drogą nieformalną, w wyniku której pozyskuje się opinie potencjalnych pracodawców w zakresie oceny planów studiów i programów kształcenia, w tym także programów praktyk zawodowych oraz zgodności założonych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.

W związku z tym, iż pozyskuje się dane dotyczące opinii i wymagań w projektowaniu i doskonaleniu programów kształcenia można stwierdzić, iż analizuje i konsultuje się programy kształcenia oraz plany studiów, w tym zakładane kierunkowe efekty kształcenia, w celu zapewnienia zgodności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwentów z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie budowania kultury jakości jest zapewniony także za pośrednictwem absolwentów poprzez procedurę monitorowania karier zawodowych

absolwentów. Monitorowaniem karier zawodowych i losów absolwentów zajmuje się Biuro Karier. Do wglądu Komisji przedstawiono dokumentację potwierdzającą stosowanie w/w procedury:

Koncepcja kształcenia przyjęta przez wizytowaną jednostkę przewiduje przygotowania absolwentów jako specjalistów praktyków do pracy w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych. Istotną kwestią jest deklarowane kształcenie nie tylko dla rynku lokalnego ale także dla krajowego i europejskiego a w perspektywie wymiany handlowej z Chinami firm współpracujących z kierunkiem także dla rynku lokalnego. W procesie budowania jakości uczestniczą jednostki z otoczenia definiowani jako interesariusze zewnętrzni oraz absolwenci w ramach programu podtrzymywania relacji uczelni ze swoimi byłymi studentami. Wymiana informacji a zarazem kształtowanie programów dla specjalności odbywa się przez działalność Dziekana biorącego udział w tzw. Spotkaniach bezpośrednich, Biuro Karier oraz Komisję ds. Jakości Kształcenia. Szeroka działalność Biura Karier obejmuje istotne z pozycji studenta elementy o znaczeniu zasadniczym dla funkcjonowania na rynku pracy. Należy do nich wymienić:

- Doradztwo zawodowe
- Poradnictwo indywidualne i grupowe
- Poradnictwo on-line
- Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości.

Wśród firm potwierdzających swój udział w licznie wymienianych przedsięwzięciach Biuro Karier wymienia:

- IBM Polska
- Agencję Wywiadu (AW)
- Capgemini
- Alexander Mann Solutions

Oraz HCL Poland Open Day, Kenexa Open Day, Serco Open Day czy Towarzystwo Biznesowe obecne przy organizacji szkolenia Networking : Praktycy Udanych Relacji.

Udział absolwentów w działaniach projakościowych uwidoczniło zostało przez angażowanie ich w roli wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie oraz w charakterze prelegentów w dyskusjach panelowych:

- Młodzi na rynku pracy
- Robienie interesu życia – czyli startupy oczami inwestorów i młodych przedsiębiorców.

Z punktu widzenia pracodawcy wymienione elementy w ciekawy sposób uzupełniają treści dydaktyczne. Wśród materiałów przedstawionych Komisji Wizytującej uwagę zwróciły dwie pozycje wydawnicze Wyższej Szkoły Europejskiej:

- „Doradztwo zawodowe – zarys problematyki i metod”
- „Humanista na rynku pracy”.

Obie wydane w krótkim okresie czasowym 2011 i 2012 roku podejmują główne tematy dotyczące rynku pracy oraz zasad tam panujących. Szczególną ciekawość wzbudza pozycja „Humanista na rynku pracy” z artykułami:

- „Powodzenie na rynku pracy – sytuacja humanistów”
- „Budowanie przewagi konkurencyjnej”

- „Lekcja Irlandzka”
- „Spotkanie z przedsiębiorczością w Wyższej Szkole Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera w Krakowie”
- „Sukces jako pochodna działania”.

Pośrednio wprowadzone elementy charakterystyczne dla rynku pracy trafiające do świadomości czytających podejmują trud wyjaśnienia kierunków kształcenia i co za tym idzie mobilności i roli absolwenta uczelni.

W procesie zapewniania i budowy kultury jakości WSE uczestniczą absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Zastosowano zróżnicowaną formę zaangażowania w wymienionym procesie grup w ramach prowadzonej współpracy. Proces powyższy należy uznać za realizowany w pełni.

Przedstawiona Zespołowi Oceniającemu dokumentacja wskazuje na aktywny udział samorządu studenckiego w pracach zarówno Komisji Uczelnianej ds. rozwoju dydaktyki i zapewniania jakości kształcenia, jak i Wydziałowego zespołu ds. Jakości Kształcenia. Z uwagi na brak możliwości odbycia spotkania z przedstawicielem studentów biorącym udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, nie uzyskano opinii reprezentanta studentów w tym zakresie.

Na wizytowanym kierunku prowadzona jest ocena nauczycieli akademickich w formie ankiet. Badanie prowadzone jest co semestr przy użyciu papierowych ankiet, które studenci wypełniają na ostatnich zajęciach w semestrze. Studenci w ankiecie złożonej z 8 pytań oceniają w skali 1-5 następujące aspekty: sposób prowadzenia zajęć przez prowadzącego, jego przygotowanie do zajęć oraz możliwość aktywnego udziału studentów w zajęciach. Sposób przeprowadzania ankiet zapewnia niemal 100% frekwencję.

Opracowaniem ankiet zajmuje się Dział Nauczania, który następnie przekazuje wyniki ankiet dziekanowi i rektorowi. Zespół Oceniający pozytywnie ocenia sposób w jaki konstruowany jest raport z przeprowadzenia badania ankietowego, który przedstawia ocenę każdego pracownika odrębnie dla każdego przedmiotu, a także pokazuje rozkład poszczególnych ocen dla każdego pytania. Na koniec zebrano komentarze wyrażone przez studentów. Studenci mogą zapoznać się z wynikami ankiet jako członkowie wydziałowego zespołu oraz członkowie rady wydziału. Pozostali studenci nie mają dostępu do wyników ankiet, a wyrazili taką chęć w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym. Zaleca się zatem umożliwienie studentom wglądu do wyników ankiet.

Budowę ankiety oraz zestaw pytań Zespół Wizytujący PKA ocenia pozytywnie. Również studenci pozytywnie ocenili zestaw pytań zawartych w ankietach. Studenci znają cele ankietyzacji i są świadomi jej skuteczności.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty	Program	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
------------------	---------	-------	-----------------------------	---------------------	----------------------------	-------------------------

kształcenia	i plan studiów		biblioteka			
wiedza	+/-	+	+	+	+	+
umiejętność i	+/-	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+/-	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) WSZJK został ukonstytuowany zgodnie z obowiązującymi w polskim szkolnictwie wyższym wymaganiami prawnymi. Struktura WSZJK jest przejrzysta, zaplanowane działania spójne i logiczne. Jednak system jest tylko w niewielkiej części efektywny, o czym świadczą braki w koncepcji kształcenia, spójności efektów kształcenia oraz w konstrukcji programu kształcenia.

2) Studenci czynnie i w sposób aktywny uczestniczą w zapewnianiu jakości kształcenia. Na wizytowanym kierunku prowadzony jest system ankietyzacji sprzyjający rozwojowi kierunku i budowaniu jakości kształcenia. W procesie zapewniania i budowy kultury jakości WSE uczestniczą absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Zastosowano zróżnicowaną formę zaangażowania w wymienionym procesie grup w ramach prowadzonej współpracy. Proces powyższy należy uznać za realizowany w pełni.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku				x	

2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			x		
3	program studiów				x	
4	zasoby kadrowe		x			
5	infrastruktura dydaktyczna		x			
6	prowadzenie badań naukowych ⁵		x			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		x			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Kształcenie na ocenianym kierunku jest zgodne z misją Uczelni. Jego bardzo silną stroną jest upracticznienie. Uczenia w bardzo dobry sposób dba o kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umożliwia swoim studentom odbywanie zajęć z praktykami, konsultacji, odbywanie dobrze zaprojektowanych praktyk. Interesariusze zewnątrzni są silnie związani z Uczelnią i mają zauważalny wpływ na kształt kształcenia na profilu praktycznym. Także zasoby kadrowe nie budzą zastrzeżeń, Uczelnia zatrudnia wykwalifikowaną kadrę, umożliwia jej rozwój naukowy, dba także o rozwój umiejętności dydaktycznych. Uczelnia posiada również właściwą infrastrukturę. Najslabszym elementem, wymagającym natychmiastowej

⁵ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

naprawy, jest koncepcja kształcenia na kierunku filologia angielska, która zakłada wprowadzenie wielu specjalności/specjalizacji nie będących spójnymi w stosunku do siebie i do celów nadrzędnych kształcenia, co w konsekwencji uniemożliwia określenie spójnego, koherentnego zbioru efektów kształcenia. Także relacja pomiędzy kierunkowymi a przedmiotowymi / modułowymi efektami kształcenia jest wysoce niekonsekwentna. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który formalnie został bardzo dobrze zaprojektowany, a w jego obrębie opisane procedury mogłyby być przykładem dla innych, w praktyce nie diagnozuje tych problemów, tak więc dobrze zaplanowane działania w praktyce nie przynoszą pożądanych efektów. System zatem obejmujący swym zasięgiem filologię należy ocenić jako dość nisko efektywny. Należy dołożyć starań, aby tak dobrze zaprojektowany system zaczął się właściwie realizować w działaniu praktycznym. Poza tym brak jest widocznych działań umożliwiających wdrażanie studentów do aktywności naukowej.

Wyższa Szkoła Europejska im. Ks. Józefa Tischnera z siedzibą w Krakowie (dalej WSE) odpowiedziała krótko na raport ZO PKA. W większości zgodziła się z uwagami zawartymi w raporcie, przedstawiła zarówno powody, dla których przyjęto oceniane rozwiązania, jak i wskazała konkretne działania naprawcze, które zostały wykonane.

Poniżej odniesiemy się do konkretnych punktów w kryterium 1, 2, 3 i 8. Najpierw wskazane zostaną syntetyczne oceny w przygotowanym raporcie PKA, następnie wskaże się na podjęte działania naprawcze Uczelni, kursywą, kończąc propozycją nowej oceny.

Kryterium 1

1) Koncepcja kształcenia w ogólnym zarysie nawiązuje do misji Uczelni. Strategia jednostki nie jest sformułowana wystarczająco precyzyjnie i adekwatnie do specyfiki priorytetów edukacyjnych realizowanych przez jednostkę. Struktura programu kształcenia nie jest należycie sformalizowana. Panuje chaos terminologiczny zarówno w programie studiów jak i w odnośnych dokumentach.

2) Zewnętrzni interesariusze uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia w stopniu pełnym. Stosowana różnorodność form pozyskiwania informacji ze środowiska pracy jest właściwa. Zespół Oceniający przeanalizował materiały oraz odbył rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za przepływ informacji także ze strony partnerów zewnętrznych. Elementem budzącym wątpliwości jest brak jednolitej koncepcji włączania pracodawców do systemu budowania jakości oraz pomijanie przedstawicieli środowiska biznesu w komisjach o charakterze programowym. Rekomenduje się zatem uzupełnienie występujących braków. Studenci mają zapewniony udział w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku filologia.

Uczelnia podjęła działania naprawcze zarówno w zakresie samej koncepcji kształcenia m/in. wycofując się z używania mylącej nazwy lingwistyka stosowana jak i powołując doradcze ciało kolegialne złożone w pracodawców zwane Konwentem. Struktura programu kształcenia nie jest jednak nadal do końca czytelna. ZO PKA stoi na stanowisku, że należy zweryfikować jakość podjętych działań naprawczych w zakresie kryterium 1 po ich wdrożeniu.

ZO postanowił podnieść pierwotną ocenę na ZNACZĄCO.

Kryterium nr 2

1) Zakładane kierunkowe efekty kształcenia są częściowo zgodne z koncepcją rozwoju kierunku i wymogami KRK. Modułowe i przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane prawidłowo dla wszystkich ścieżek specjalizacyjnych, natomiast w efektach kierunkowych brak jest odzwierciedlenia modułowych efektów dotyczących kształcenia nauczycieli jak również odzwierciedlenia niektórych efektów przedmiotowych modułu translatorycznego.

2) Przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane w kartach przedmiotów zrozumiale. Studenci znają efekty kształcenia. Mają świadomość rodzaju i zakresu wiedzy oraz umiejętności, jakie uzyskają po zakończeniu studiów.

3) ZO PKA na podstawie przestudiowanych kart przedmiotów ocenia, że system weryfikacji efektów przedmiotowych efektów kształcenia nie jest wystarczająco przejrzysty i adekwatny; metody weryfikacji nie zawsze są odpowiednio dobrane do efektów; Co roku analizuje się zgodność przeprowadzanych egzaminów z efektami kształcenia.

4) Wizytowana jednostka w sposób systematyczny bada losy zawodowe swoich absolwentów. Materiały poddane analizie w postaci opracowań raportów przez Centrum Badań i Analiz WSE są prowadzone zgodnie z przyjętymi standardami. Należy uznać także pełną skuteczność doskonalenia jakości kształcenia.

W sposób właściwy zmodyfikowano i uchwalono kierunkowe efekty kształcenia eliminując wskazane w raporcie powizytacyjnych uchybienia, zmieniono także dokumenty – protokół egzaminacyjny, protokół zaliczeniowy.

ZO postanowił podnieść pierwotną ocenę na W PEŁNI.

Kryterium nr 3

1) Lista efektów kierunkowych nie jest wystarczająca do adekwatnego opisu oferty dydaktycznej. Dla wizytowanego kierunku nie określono struktury kwalifikacji absolwenta. Zmniejszająca się liczba godzin kontaktowych utrudnia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez wybór specjalności oraz korzystają z narzędzi e-learningowych. Zdiagnozowano drobne uchybienia w kartach przedmiotów. Zespół Wizytujący po przeprowadzonych rozmowach z opiekunami praktyk oraz na podstawie analizy dokumentów stwierdza że system praktyk z przyjętą formą kontroli oraz zaliczenia uwzględnia możliwości nabywania przez studenta umiejętności oraz kompetencji i jest realizowany w pełni.

2) Brak jest spójności między przedmiotowymi efektami kształcenia i kierunkowymi. Brak jest spójności pomiędzy treściami zajęć i zakładanymi efektami kształcenia. Kryteria oceny i metody weryfikacji nie są wystarczająco adekwatne do treści przedmiotów i zakładanych celów przedmiotów.

We właściwy sposób zmodyfikowano zestaw kierunkowych efektów kształcenia, z powodu nie przedstawienia kart przedmiotów nie możliwa jest weryfikacja spójności pomiędzy kierunkowymi a przedmiotowymi efektami kształcenia, a także przedmiotowymi efektami kształcenia a celami, treściami poszczególnych przedmiotów oraz efektami weryfikacji założonych efektów kształcenia.

ZO postanowił podnieść pierwotną ocenę na ZNACZĄCO.

Kryterium 8

1) WSZJK został ukonstytuowany zgodnie z obowiązującymi w polskim szkolnictwie wyższym wymaganiami prawnymi. Struktura WSZJK jest przejrzysta, zaplanowane działania spójne i logiczne. Jednak system jest tylko w niewielkiej części efektywny, o czym świadczą braki w koncepcji kształcenia, spójności efektów kształcenia oraz w konstrukcji programu kształcenia.

2) Studenci czynnie i w sposób aktywny uczestniczą w zapewnianiu jakości kształcenia. Na wizytowanym kierunku prowadzony jest system ankietyzacji sprzyjający rozwojowi kierunku i budowaniu jakości kształcenia. W procesie zapewniania i budowy kultury jakości WSE uczestniczą absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Zastosowano zróżnicowaną formę zaangażowania w wymienionym procesie grup w ramach prowadzonej współpracy. Proces powyższy należy uznać za realizowany w pełni.

Wyjaśnienia Uczelni zawarte w odpowiedzi na raport powizytacyjny wskazywały na rozwiązania, które ZO PKA ocenił pozytywnie w swym pierwotnym raporcie, nie wносиły nowych danych dotyczących stwierdzonej niskiej efektywności prawidłowo zaprojektowanych procedur projakościowych.

ZO postanowił UTRZYMAĆ pierwotną ocenę ZNACZĄCO.

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1.	koncepcja rozwoju kierunku			x		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		x			
3	program studiów			x		